

Strategisk plan 2024-2026

Budget 2024



Finansiella mål och inriktningsmål för Stenungsunds kommun 2024

Finansiella mål

1. Nettokostnadsandelen, inklusive finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder.
2. Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.
3. Soliditeten ska förbättras eller hållas oförändrad.
4. Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.

Mål utifrån Agenda 2030

1. Mål 3: God hälsa och välbefinnande.
2. Mål 4: God utbildning för alla.
3. Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.
4. Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Innehåll

<i>Inledning</i>	3
Planeringsprocessen	3
Politisk organisation.....	4
Förvaltningsorganisation.....	4
Politiken har ordet.....	5
Vision 2035.....	7
Kommunens ledord.....	8
God ekonomisk hushållning.....	8
Finansiella mål.....	8
Inriktningsmål.....	9
Mål kommunkoncernen 2024	12
<i>Omvärldsanalys</i>	13
<i>Ramberäkning</i>	16
<i>Ekonomisk översikt</i>	19
<i>Ekonomiska sammanställningar</i>	22
Resultatbudget.....	22
Finansieringsbudget.....	22
Balansbudget.....	23
<i>Personal</i>	26
<i>Sektorsbeskrivningar</i>	27
Sektor utbildning.....	27
Sektor socialtjänst.....	30
Sektor samhällsbyggnad.....	32
Sektor stödfunktioner.....	35
<i>Ekonomiska styrprinciper</i>	37
<i>Befolkningsprognos 2021 – 2026</i>	39
<i>Fem år i sammandrag</i>	40

Inledning

Planeringsprocessen

Utgångspunkt är kommunallagens bestämmelser om att Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet.

Processen utgår från att Kommunfullmäktige i juni fastställer budgeten för nästkommande år. På grund av att 2022 är ett valår fastställer kommunfullmäktige budgeten även i november. From budgetåret 2020 är det ekonomi/personalberedningen som bereder budgeten.

Den strategiska planen innehåller en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en ekonomisk plan för tre år varav budgetåret är periodens första år.

I planen anges skattesatsen och verksamheternas anslag/ramar. Av planen framgår hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

För verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

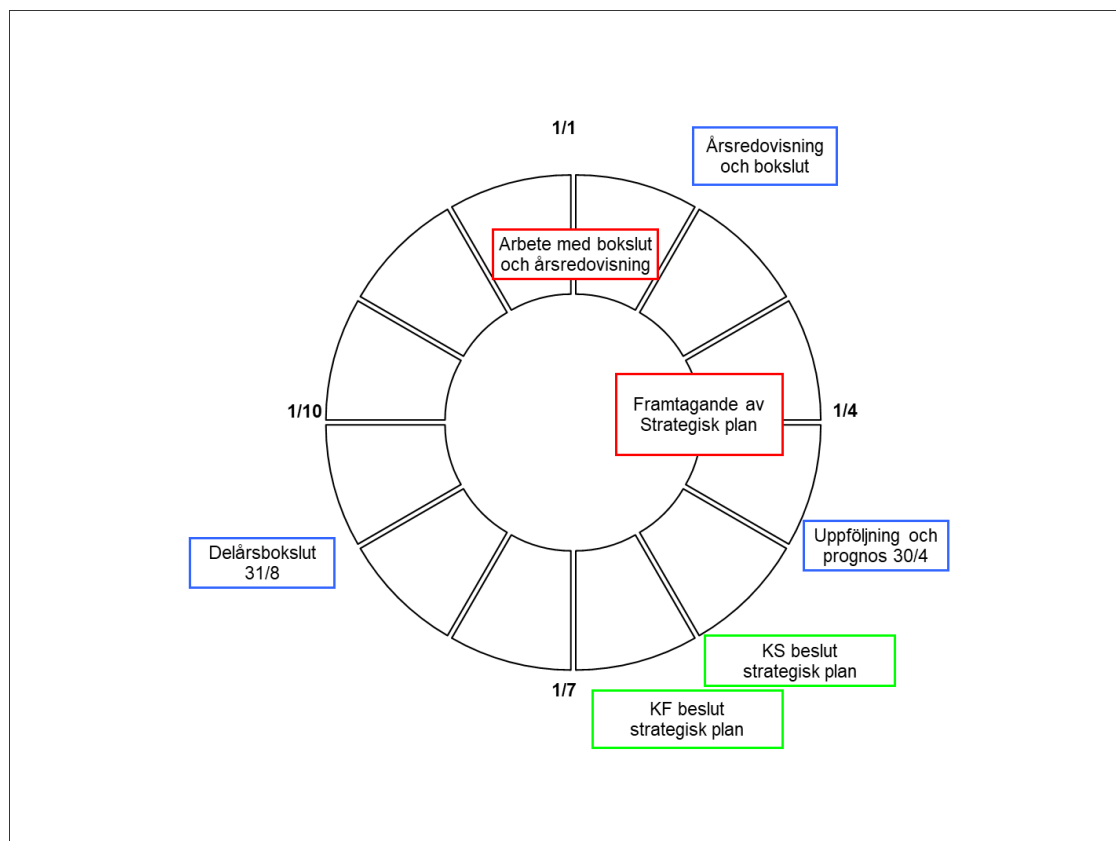
Styrning

Kommunens verksamhet styrs av lagstiftning och av den lokala politiska styrningen som utgår från beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Lagstiftningens grundläggande krav finns framförallt i kommunallagen och förvaltningslagen. Verksamheten regleras dessutom i speciallagar för olika områden. Utöver detta sker statlig styrning även i andra former genom bland annat förordningar och föreskrifter och genom riktade statsbidrag.

Den lokala politiska styrningen utgår från kommunens vision "Vision 2035", fyra särskilt prioriterade mål ur Agenda 2030, kommunens ledord samt övergripande styrande dokument beslutade av kommunfullmäktige. Kommunens budgetbeslut, Strategisk plan, är överordnat övriga politiska styrdokument. Den politiska styrningen sker dessutom genom den löpande ärende- och beslutsprocessen i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Årshjul



Politisk organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och det enda politiska organet som är direktvalt. I Stenungsunds kommun har kommunfullmäktige tillsatt fyra beredningar, som är kommunfullmäktiges verktyg för att bereda politiska framtids- och visionsfrågor inför debatt och beslut i fullmäktige.

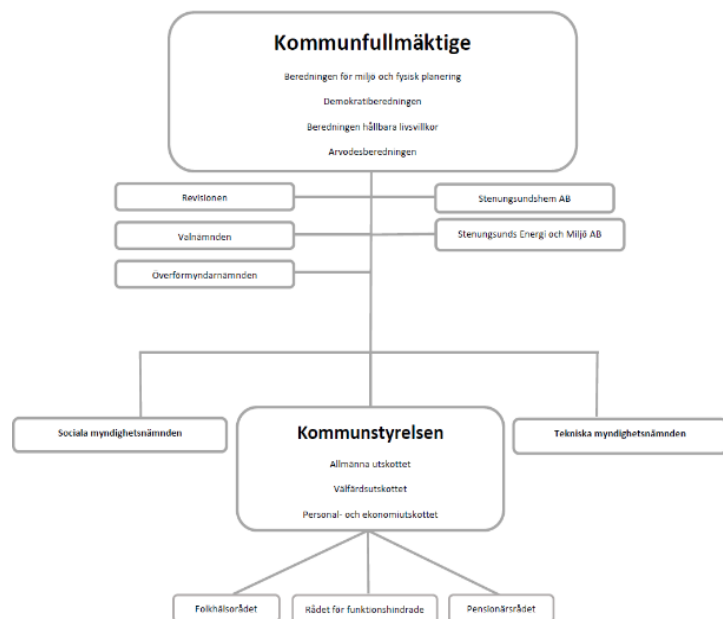
Kommunstyrelsen har en övergripande ledningsfunktion och ansvarar bland annat för att bereda och yttra sig i de ärenden som föreläggs kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ser till så att kommunfullmäktiges beslut genomförs och att återrapportering sker till kommunfullmäktige.

I Stenungsund finns det tre utskott som bereder ärendena åt kommunstyrelsen, Personal- och ekonomiutskottet, Allmänna utskottet och Valfärdsutskottet. Personal- och ekonomiutskottet bereder, på uppdrag av kommunstyrelsen, budgeten för planperioden och nästkommande år. Det inkluderar att bereda ärenden som enligt beslut i kommunfullmäktige ska beaktas i nästa års budget. Personal- och ekonomiutskottet samordnar dessutom arbetet med inriktningsmål och lokalresursplanering som är en del av den strategiska planen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att upprätta budgeten för nästkommande år och planåren.

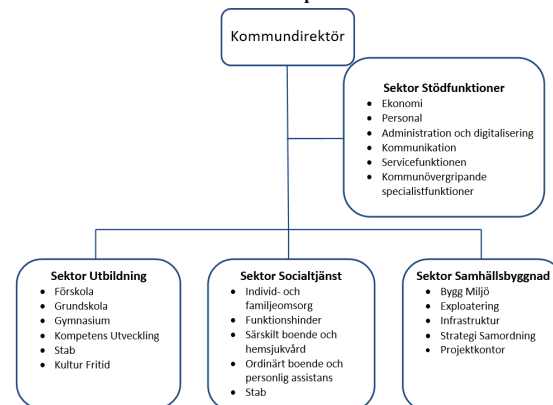
Valfärdsutskottet bereder ”mjuka” frågor som exempelvis utbildning, förskola, särskilda och ordinära boenden samt individ och familjeomsorg. Övriga frågor, exempelvis tekniska och kommunövergripande hanteras av allmänna utskottet.

I Stenungsunds kommun finns följande nämnder: Social myndighetsnämnd, Teknisk myndighetsnämnd, Valnämnd och Överförmyndarnämnd. Kommunen har också tre råd, Folkhälsorådet, Pensionärsrådet och Rådet för funktionshindrade.



Förvaltningsorganisation

Stenungsunds kommuns förvaltning består av fyra sektorer. De fyra sektorerna är sektor utbildning, sektor socialtjänst, sektor samhällsbyggnad samt sektor stödfunktioner. Förvaltningen leds av kommundirektören som har huvudansvaret för att förvaltningen verkställer uppdragen från de förtroendevalda och att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt.



Politiken har ordet

Ansvar för Stenungsund

Det ekonomiska läget är mer ansträngt än vad vi upplevt på decennier. Vi har en svårämpad inflation, stigande räntor, ökade kostnader och fortfarande ett förfärligt krig i Europa.

Nu är vi inne i den väntade, men befarat mer långdragna, lågkonjunktur vi stod inför när vi presenterade vår förra budget. Effekterna märks nu hos medborgare, näringsliv och offentliga verksamheter; konsumtionen minskar och investeringar uteblir. Ska kommunens skatteintäkter räcka för att klara de ökade kostnaderna och de stora investeringarna behöver vi tydlig politisk riktning och ekonomisk styrning.

Under 2023 har alla sektorer ett generellt effektiviseringskrav på 1%. Våra medarbetare och chefer är de som bäst vet hur förändringar kan genomföras. Det innebär handlingsutrymme för varje del av kommunens verksamheter att själva besluta hur arbetet ska organiseras och utföras. Vi föreslår generella effektiviseringar även 2024, med förändringen att vissa sektorer får högre krav. Sektor Stödfunktioner, exklusive måltid, och Samhällsbyggnad ska klara 2% effektivisering medan kärnverksamheterna Utbildning och Socialtjänst åläggs att minska sina kostnader med 0,5% vardera.

För att förstärka arbetet med sund ekonomisk återhållsamhet föreslår vi också att ett begränsat anställningsstopp införs från och med 1 juli 2023. Anställningsstoppet innebär att nyrekrytering till vakanta tjänster eller utökningar av tjänster ska präglas av återhållsamhet och prövas av förvaltningen. För att klara att hålla kvaliteten inom utbildning, omsorg och socialtjänst ska nedanstående yrkeskategorier prioriteras och helt undantas ett sådant anställningsstopp

- Sjuksköterska
- Undersköterska
- Vårdbiträde
- Arbetsterapeut
- Fysioterapeut
- Socialsekreterare
- Behandlingsassistent
- Stödpedagog
- Stödassistent

- Personlig assistent
- Lärare
- Förskollärare
- Barnskötare
- Kurator
- Skolpsykolog
- Skolsköterska

Besparingar

Det kommer för 2024 inte vara lämpligt att enbart hyvla kostnader. Kvaliteten kommer inte kunna hållas på acceptabla nivåer givet de stora anpassningar som krävs. Vi har därför kommit överens om fem förändringar:

- Det tillfälliga särskilda boendet i Stora Höga uppförs inte. Kostnaderna beräknas bli orimligt höga för en verksamhet som enbart ska vara i drift tills Hasselhöjdens särskilda boende står klart 2026.
- Vi har tidigare år haft ekonomiska förutsättningar att ha Ucklumskolan kvar trots lågt elevantal. Det har vi tyvärr inte längre. Det finns plats för alla elever på andra skolor och vi behöver stänga Ucklumskolan efter avslutad vårtermin 2024.
- Bolaget Södra Bohuslän Turism är det lokala turistbolaget för Stenungsund, Kungälv, Tjörn och Orust och har i uppdrag att utveckla besöksnäringen. Vi ser att vi har möjlighet att öka samarbetet med andra befintliga organisationer inom turismområdet och förlänger därför inte kontraktet.
- Seniorskottet är en uppskattad förmån, men över hälften av resorna som görs avser arbetspendling vilket inte var avsikten när det infördes. Det och de ekonomiskt svåra tiderna gör att vi höjer åldern till 70 år från dagens 65.
- Minskad ram för kultur och fritid med ytterligare 1 mnkr.

Politisk prioritering

Moderaterna och Socialdemokraterna väljer att använda hela beloppet på 3 mnkr för politiska prioriteringar, plus ytterligare 0,4 mnkr, till löner. Det innebär att vi följer SKR:s rekommendation på 3,3% löneökning för 2024 för kommunens anställda.

Investeringar

Vi vill fortsätta de investeringar som är nödvändiga och påbörjade. Byggnationen av Hallerna norra förskola och Hasselhöjden ska fortsätta under 2024. Lika så utbyggnaden av Kristinedals förskola och Jörlandaskolan samt ombyggnationen av Stenungskolan. Vi behöver även ytterligare LSS-boenden för att komma ur beroendet av köpta platser, detta har vi också prioriterat i investeringsbudgeten.

Det finns även pengar avsatta för att påbörja arbetet med ett nytt resecentrum, gatuomläggningar och skydd mot höga vattennivåer och skyfall. Strategiskt viktiga investeringar för att Stenungsunds centrum ska kunna utvecklas.

Under 2024 planeras den nya återvinningscentralen i Stora Höga färdigställas, vårt reningsverk Strävliden får en välbehövlig kapacitetsökning och en utbyggnad av kommunens verksamhetsområde att omfatta Anrås.

Utredningsuppdrag

Förvaltningen har fått en stor mängd uppdrag från vårt handlingsprogram ”Ansvar för Stenungsund” under början av mandatperioden. Dessa kommer redovisas löpande under 2023 och 2024. Två stora strategiskt viktiga frågor behöver dock belysas och utredas på ett mer djuplodat sätt: Kompetensbristen och VA-frågan.

Kompetensbristen

Kompetensbristen inom välfärden är ett av välfärdssamhällets allra största utmaningar. Den är särskilt akut inom omsorgsyрken, men gäller inom fler av kommunens verksamheter.

Att hitta arbetssätt och strategier för att vända utvecklingen är nödvändigt. Flera perspektiv behöver vävas in, till exempel hur får vi fler att vilja utbilda sig till välfärdens yrken, välja Stenungsund som arbetsgivare och vilja arbeta kvar, kommunens aktiva ansvar för att erbjuda

praktikplatser för unga 18-24 år och hur äldres kompetens kan tas tillvara.

Förvaltningen får i uppdrag i strategisk plan 2024–2026 att utreda och föreslå åtgärder för att möta bristen i kommunens personalbehov och kompetensförsörjning.

VA-nätet

Kommunen har ett ansvar att vid all planering ta hänsyn till klimatkriser. Att klimatanpassa den fysiska planeringen innebär både att förebygga och minimera riskerna för naturolyckor. I klimatförändringens spår förväntas ökade utmaningar både att tillhandahålla dricksvatten och ta hand om större vattenmängder och ökad inträngning av havsvatten. Vi inser att vi kommer att behöva öka investeringarna i vårt VA-nät och göra nödvändiga utbyggnader av det samma.

Förvaltningen får i uppdrag att utreda och kostnadssätta nödvändiga investeringar i kommunens VA-nät.

Slutligen

De uppdrag vi redan startat upp syftar till att Stenungsund ska vara en bra plats att bo, leva och verka i även i framtiden. Vi behöver fortsätta utveckla det som ger växtkraft och framtidstro, men också vara tydliga med vad vi ska sluta göra. Potentialen hos samhället och medborgarna behöver tas tillvara och vi vill skala bort det som skapar krångel eller otrygghet. Moderaterna och Socialdemokraterna kommer tillsammans ta Stenungsund genom den ekonomiskt kärva tid vi har framför oss.

Socialdemokraterna Moderaterna



Vision 2035

Stenungsunds kommun antog 2014 en ny vision, Vision 2035, *Stenungsund Det goda samhället med framtidstro och utveckling med människan och naturen i centrum*. Till visionen finns två avgörande inriktningar: ”Attraktivt och välkomnande” samt ”Ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling”.

1. Attraktivt och välkomnande

- Trygg miljö
- Attraktivt centrum och ett rikt kulturliv
- Goda kommunikationer
- Levande företagsklimat
- Alltid bästa möjliga möte

2. Ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling

- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet
- Ekologisk hållbarhet

De avgörande inriktningarna förklaras nedan.

Attraktivt och välkomnande

Trygg miljö

Stenungsund, en kommun med cirka 35 000 invånare, erbjuder bostäder för alla behov i olika former. Boendemiljöerna är attraktiva med närhet till såväl hav som skog och goda möjligheter till en aktiv fritid. Stenungsund är ett tryggt och levande samhälle med platser för möten och gemenskap. Vi har en lättillgänglig hälso- och sjukvård, bra förskolor och skolor samt god omsorg om funktionshindrade och äldre. Till Stenungsund är alla välkomna - vi omfamnar och accepterar olik tänkande och välkomnar nya initiativ. Stenungsund är en barnvänlig kommun där vi värnar om barns rättigheter och arbetar för att barn och ungdomar ska ha en god uppväxtmiljö. Vi erbjuder mycket goda möjligheter till utbildning och arbete eller annan sysselsättning. Vi har bredd och spets på de utbildningar vi tillhandahåller. I Stenungsunds kommun utbildar vi världsmedborgare som står väl rustade för framtidens alla utmaningar. De allra flesta som bor i Stenungsund har någon form av sysselsättning. Alla grundskoleelever går vidare till gymnasiet

och merparten av kommunens unga vuxna går vidare från gymnasiet till högre studier.

Attraktivt centrum och ett rikt kulturliv

Centrummiljön i Stenungsund är levande, dynamisk och turistvänlig. Den stora mängden besökare och turister från när och fjärran lockas hit för att ta del av shoppinglivet, restaurangutbudet, de många olika möjligheterna till fysisk aktivitet och ett brett utbud av kulturaktiviteter. Naturen är alltid närvarande och tillgänglig i kommunens alla delar. Som en av Västkustens pärlor erbjuder vi natursköna upplevelser och goda fritidsaktiviteter i en unik skärgårdsmiljö. Vi erbjuder aktiviteter i vildmarksnatur med fina vandringsleder, fiske och camping. Den traditionella bohusslänska kulturen utvecklas genom konst och mathistoriska upplevelser.

Goda kommunikationer

Kommunikationerna till och från Stenungsunds kommun är goda och möjliggör en bekväm pendling för dig genom hållbara och miljövänliga transporter. Vi har dubbelspår på vissa sträckor till Stenungsund från Göteborg och Oslo som möjliggör fler avgångar.

Levande företagsklimat

Stenungsund är en företagsvänlig kommun och bland de främsta i Sverige när det gäller hållbar tillväxt. Företagsklimatet i Stenungsund är gott och stöttar en utökning i befintliga företag såväl som nya så att fler arbetstillfällen kan skapas. Vi har ett varierat näringsliv och ett världsledande hållbart kemikluster såväl som IT-kluster. Stenungsund har en science-park i världsklass med samarbete mellan, näringslivet, universitet samt gymnasium och yrkeshögskola vilket lockar kompetens, entreprenörer och innovationer till kommunen.

Alltid bästa möjliga möte

Stenungsund är en invånarvänlig kommun som strävar efter att alla invånare ska mötas med professionalism och respekt. Vi vill att du ska känna att du blir tagen på allvar oavsett ärende och vilken bakgrund du har. Kommunens värdegrund - insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn genomsyrar alla verksamheter i kommunen.

Ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling

I Stenungsunds kommun bedriver vi en hållbar utveckling vilket innebär att vi strävar efter att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. All hållbar utveckling kräver ett folkligt och aktivt deltagande från invånarna. Stenungsund är en kommun som på olika sätt bjuder in medborgarna till dialog och samtal för att driva en utveckling som värnar om våra gemensamma resurser.

Social hållbarhet

Stenungsund är ett tryggt, inkluderande och stabilt samhälle där invånarnas behov tillgodoses, oavsett kön och inkomst. En socialt hållbar utveckling främjas av det livslånga lärandet, en trygg uppväxt, ökat arbetsdeltagande, att du får åldras med livskvalitet samt att du har goda levnadsvanor. Vi har livet i fokus i Stenungsund! Invånarna i kommunen har en god hälsa fysiskt, psykiskt och socialt. Genom demokrati och delaktighet ges möjlighet för Stenungsundsborna att skapa förutsättningar för ett gott liv.

Ekonomisk hållbarhet

Vi driver en ekonomisk hållbarhet genom att skapa utveckling utan att skada miljön. Ekonomin är långsiktigt stabil och låter dig som människa utvecklas i samklang med miljön och utan att slösa mer än nödvändigt på våra gemensamma tillgångar.

Ekologisk hållbarhet

I Stenungsunds kommun arbetar vi för en hållbar ekologisk utveckling vilket innebär att vi värnar om människans långsiktiga fortlevnad, en naturskön miljö samt biologisk mångfald. Vi arbetar aktivt för att anpassa samhället efter vad miljön och människornas hälsa tål.

Kommunens ledord

Helhet, öppenhet, delaktighet och insyn är kommunens ledord.

Helhet: Den egna verksamhetens betydelse ses i ett större sammanhang och kommun- och medborgarnyttan går före den egna verksamhetens bästa.

Öppenhet: Vi har ett öppet och tillåtande klimat som genomsyras av ärlighet och tydlighet.

Delaktighet: Verksamheten främjas av att många är med och påverkar besluten och verkar i lojalitet med fattade beslut.

Insyn: Vi skall vara transparenta och ge omgivningen möjlighet till insyn i kommunens arbetsutförande och resultat.

God ekonomisk hushållning

I Kommunallagens elfte kapitel står det att budgeten ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten, som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Målen ska sträva efter att kommunens verksamhet bedrivs på ett sätt som säkerställer att även kommande generationer får en bra kommunal service samt att maximal nytta uppnås med minsta möjliga resursåtgång. Ambitionen är att ha mål som är långsiktigt hållbara och som kan mätas över tid.

I Stenungsunds kommun uppnås god ekonomisk hushållning genom att 70 % av de finansiella målen samt inriktningsmålen är helt eller delvis uppfyllda. Denna definition gäller såväl målen för kommunen som för koncernen.

Finansiella mål

De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen.

1. Nettokostnadsandelen, inklusive finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder.
2. Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.
3. Soliditeten ska förbättras eller hållas oförändrad.
4. Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.

Inriktningsmål

Utifrån visionen fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål. Inriktningsmålen är kommunens övergripande mål och förvaltningens sektorer ska tillsammans bidra till att målen uppnås. FN har genom Agenda 2030 antagit 17 globala mål som syftar till att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Agenda 2030 är vägledande i Stenungsund kommuns hållbarhetsarbete. Agendan innefattar en stor del av kommunens uppdrag och kan därför användas som ett verktyg i Stenungsund kommuns arbete mot Vision 2035. Kommunfullmäktige har valt ut fyra mål från Agenda 2030 som knyter an till Vision 2035 och som kommunen bör fokusera på. Måluppfyllelsen mäts genom indikatorer och fokusområden för varje mål. Indikatorerna består av nyckeltal från databasen Kolada som är specifikt framtagna som stöd för kommuners genomförande av Agenda 2030. Indikatorerna ger framför allt en bild av hur utvecklingen ser ut över tid i jämförelse med andra. Fokusområdena beskriver vad verksamheterna ska fokusera på i sitt arbete med att nå höjd måluppfyllelse under 2024. Måluppfyllelsen bedöms genom indikatorernas utfall samt en kvalitativ analys av hur verksamheterna har arbetat med fokusområdena. Nedan följer en beskrivning av kommunens fyra inriktningsmål samt vilka indikatorer och fokusområden som kopplats till respektive mål.

1. Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Stenungsunds kommun ska säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

God hälsa och välbefinnande har en avgörande betydelse för människors möjlighet att klara skolan, arbete och försörja sig samt leva ett självständigt liv. De flesta av kommunens ordinarie verksamheter bidrar till mål 3. Det handlar till exempel om att ha en välfungerande för-, grund- och gymnasieskola som ska ge goda förutsättningar för hela livet. Kommunen ska garantera en trygghet och god äldreomsorg på ålderns höst och ge förutsättningar för den som har ett funktionshinder att nå sin fulla potential.



Det handlar också om i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Kommunen ska även kunna erbjuda effektiva förebyggande och sociala insatser för den som hamnat snett i livet eller är på väg in i ett liv som varken är hälsosamt eller leder till välbefinnande. Därtill har kommunen tillsammans med det kommunala bostadsbolaget en viktig roll i att bygga fysiska miljöer som främjar hälsosamma liv och välbefinnande i alla åldrar. Kommunen ska möjliggöra för alla invånare att kunna leva ett aktivt och bra liv där den enskilde har inflytande i samhället och över sin vardag. Utöver att flera lagar slår fast ansvar att bidra till medborgarnas hälsa, har en god och jämlik hälsa en positiv effekt på verksamheternas kvalitet och kärnuppdrag. Kommunen planerar att nå höjd måluppfyllelse under 2024 genom att arbeta utifrån följande fokusområden:

- Främja god hälsa på lika villkor för hela befolkningen
- Möjliggöra för alla invånare att kunna leva ett aktivt och bra liv
- Bygga fysiska miljöer som främjar hälsosamma liv och välbefinnande i alla åldrar

Indikatorer:

- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
- Medellivslängd kvinnor, år
- Medellivslängd män, år
- Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)
- Fallskador bland personer 65+, 3-årsrm, antal/100 000 invånare
- Antibiotikaförsäljning, recept/1000 invånare

2. Mål 4: God utbildning för alla

Stenungsunds kommun ska säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Kommunerna ansvarar för stora delar av utbildningssystemet. Såväl förskola som grundskola, gymnasium och delar av vuxenutbildningen finansieras med kommunala skattemedel och drivs med både



kommunala och fristående huvudmän. Som utbildningsanordnare gäller det att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas. Att klara skolan har i sin tur stor betydelse för hälsan, även i vuxen ålder. Arbetsmarknaden har successivt förändrats i bemärkelsen att allt högre krav på utbildning och kompetens ställs för att en person ska få ett arbete. För att klara framtidens kompetensförsörjning för såväl den offentliga som den privata sektorn är det av största vikt att dagens unga fullföljer sin gymnasieutbildning. Avsaknad av en fullföljd gymnasieutbildning är en faktor som kraftigt påverkar risken för att en ung person ska hamna i tidigt utanförskap och att personen på sikt inte ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. En gymnasieutbildning ger kommunens unga möjlighet att få ett arbete, att söka sig vidare till högre studier eller på annat sätt förverkliga sina drömmar. I för-, grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildningen är en av de viktigaste prioriteringarna för ökad kvalitet i undervisningen en fungerande kompetensförsörjning och att lyckas attrahera och behålla legitimerad personal. I Stenungsunds kommun ska alla elever, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och tydliga förväntningar, med start redan i förskolan. Lärarna och förskollärarna är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas och barnens framgång. Arbetet med kollegialt lärande med fokus på analys av undervisning inom ramen för arbetet med ledarskap och lärarskicklighet behöver därför fortsätta. Dessutom behöver den digitala infrastrukturen struktureras och anpassas till det pedagogiska arbetet samtidigt som det anpassas till digitaliseringens möjligheter. Kommunen har ett viktigt uppdrag att genom samverkan med näringslivet inspirera till och informera om olika vägar in i yrkeslivet och vad arbetsmarknaden efterfrågar, vilket kan stärka motivationen för en gymnasieexamen. Vi lever idag i ett informations- och kunskapssamhälle i snabb förändring. Kommunens kultur- och fritidsverksamhet har därför också en viktig roll att främja ett livslångt lärande för alla. Kommunen planerar att nå höjd måluppfyllelse under 2024 genom att arbeta utifrån följande fokusområden:

- Erbjuda likvärdig utbildning av god kvalitet
- Verka för att fler ungdomar ska fullfölja sin gymnasieutbildning

- Stärka samverkan mellan näringsliv, skola och arbetsliv
- Att kultur och fritidsverksamheten främjar ett livslångt lärande för alla

Indikatorer:

- Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
- Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)
- Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)
- Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)

3. Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Stenungsunds kommun ska verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Kommuner stödjer utvecklingen av arbetstillfällena för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i samverkan med Arbetsförmedlingen,



näringslivet och den sociala ekonomin. Stenungsunds kommun arbetar med den övergripande målbilden att med gemensamma krafter minska antalet försörjningsstödstagare genom att fler når självförsörjning, eller en meningsfull sysselsättning, som stärker möjligheten att nå självförsörjning i framtiden. Stenungsunds kommun ska därför verka för att arbetssökande och försörjningsstödstagare på snabbast sätt nå självförsörjning eller meningsfull sysselsättning samt vara en förebild för andra arbetsgivare. Kommunen ska ta ett socialt ansvar för att möjliggöra för de som står utanför eller inte hunnit in på arbetsmarknaden att få arbetslivserfarenhet genom att erbjuda praktik-, ferie- och arbetsträningsplatser. Samtidigt ska samverkan med näringslivet öka för att möjliggöra fler praktik- och arbetsträningsplatser. Fokus är att kommunen ska ha arbetsmarknadsperspektiv i all kontakt med försörj-

ningsstödstagare och arbetsökande. Den egna viljan och minimera passivitet ska vara fokus. Det handlar om ett tydligare arbetsmarknads-perspektiv utifrån socialtjänstlagens intentioner om frigörandet av människors egna resurser och självständighet kombinerat med eget ansvar och tillit. Ett positivt företagsklimat är en förutsättning för att näringslivet ska fortsätta välja Stenungsund som bas för etablering och expansion. Kommunen ska skapa goda förutsättningar för näringslivet att utvecklas och expandera. Kommuner är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa. Kommunen planerar att nå höjd måluppfyllelse under 2024 genom att arbeta utifrån följande fokusområden:

- Verka för att fler når självförsörjning
- Verka för fler praktik-, ferie- och arbetsträningsplatser
- Fortsätta stärka näringslivet inom ramen för Stenungsund kommuns Näringslivsstrategiska program

Indikatorer

- Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/invånare
- Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)
- Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen
- Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)

4. Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Stenungsunds kommun ska vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Stenungsunds kommun kan göra skillnad genom att minska sin klimatpåverkan. Kommunen fortsätter att arbeta aktivt med klimatanpassning för att stå rustad för klimatförändringens effekter.

Kommunen kan också göra det lättare för sina invånare och företagare att leva och verka klimatsmart. Fokus för kommunen är att skapa



incitament för invånare och näringslivet där det ska vara lätt att välja rätt. Detta berör allt mellan vardagliga val som vid upphandling, inköp eller resor, till frågor som berör exempelvis sopsortering. Det handlar också om att kommunen ska underlätta återbruk av inventarier liksom att stärka samarbetet i frågor som berör den marina miljön och naturvårdande insatser. För att minska kommunens verksamhets påverkan på miljön och klimatet ska också digitaliseringens möjligheter användas för att påskynda en mer hållbar utveckling. Kommunen har också ett stort ansvar i sin samhällsplanering vad gäller utformning av detaljplaner, lokal infrastrukturplanering och fastighetsinvesteringar. Kommunen har därtill ett viktigt uppdrag i att medvetandegöra klimatfrågorna i skolan. I samverkan med näringslivet och andra myndigheter ska kommunen vara en förebild och en samverkanspart som möjliggör en mer hållbar utveckling lokalt. Kommunen planerar att nå höjd måluppfyllelse under 2024 genom att arbeta utifrån följande fokusområden:

- Göra det lättare för invånare och näringslivet att leva och verka klimatsmart
- Minska kommunens klimatpåverkan
- Att vid samhällsplaneringen skapa förutsättningar för en hållbar livsstil och ett hållbart byggande
- Medvetandegöra klimatfrågorna i skolan

Indikatorer

- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekvivalenter/invånare
- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekvivalenter
- Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)
- Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)
- Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/invånare

Mål kommunkoncernen 2024

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning ska mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning följas upp och utvärderas för hela den kommunala koncernen. För kommunkoncernen formuleras fyra övergripande mål, varav två är finansiella mål och två är inriktningsmål. Inriktningsmålen utgår från två av Agenda 2030:s mål.

Fokusområdena beskriver vad kommunkoncernen ska fokusera på i sitt arbete med att nå höjd måluppfyllelse under 2024. Måluppfyllelsen bedöms genom indikatorernas utfall samt en kvalitativ analys av hur koncernen har arbetat med fokusområdena.

1. Soliditeten för koncernen ska förbättras eller hållas oförändrad.
2. Självfinansieringsgraden¹ av investeringarna, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.
3. Mål 3 från Agenda 2030: God hälsa och välbefinnande.²

Fokusområden:

- Främja god hälsa på lika villkor för hela befolkningen
- Möjliggöra för alla invånare att kunna leva ett aktivt och bra liv
- Kommunkoncernen ska medverka till att bygga fysiska miljöer som främjar hälsosamma liv och välbefinnande i alla åldrar

4. Mål 13 från Agenda 2030: Bekämpa klimatförändringarna.²

Fokusområden:

- Kommunkoncernen ska sträva efter att i alla delar beakta ett hållbarhetsperspektiv
- Gör det lättare för invånare och näringslivet att leva och verka klimatsmart
- Minska kommunkoncernens klimatpåverkan

¹ För kommunen mäts detta för den skattefinansierade delen.

² Samma indikatorer gäller som för kommunens mål nr 1 och nr 4.

Omvärldsanalys³

Omvärldsanalysen syftar till att redovisa faktorer som påverkar kommunens planering på kort och medellång sikt, det vill säga de tre-fyra närmaste åren. Faktorer som är viktiga att ha kännedom om är den samhällsekonomiska utvecklingen, statliga reformer och beslut, arbetsmarknadsläget, samt den demografiska utvecklingen. Det är också viktigt att ha kännedom om större händelser internationellt som kan ha påverkan på Sveriges ekonomi och kommunal verksamhet.

Samhällsekonomi

Världsekonomin präglas i år av den ännu höga inflationen, trots att den i de flesta länder blir lägre 2023 än 2022. Vad som därtill utmärker 2023 är låg global BNP-tillväxt. Till stor del är detta följderna av hög inflation och stigande räntor 2021–2023. Under 2024–2026 antas global BNP öka med drygt 3 procent per år, vilket ungefär är i linje med den historiska utvecklingen de trettio senaste åren. En relativt långsammare tillväxt syns i de delar av världen som utgör kärnan för svensk exportmarknad, också detta i linje med en historisk trend.

Hushåll världen över möter kraftigt ökande levnadsomkostnader medan lönsamheten pressas alltmer i räntekänsliga delar av näringslivet. Trots efterfrågeförsvagningar har arbetsmarknaden i flera länder hittills stått emot oväntat väl. Den höga inflationen tvingar centralbanker världen över till fortsatt åtstramande penningpolitik också 2023. SKR:s bedömning är att globala styrräntor nu har nått sin topp. Samtidigt menar SKR att räntehöjningar inte kan uteslutas då inflationens utveckling kommer att fälla avgörandet.

Efter Federal Reserve, den amerikanska centralbankens, penningpolitiska åtstramning 2022–2023 kommer efterfrågetillväxten att dämpas i USA. Den överhettade arbetsmarknaden kommer att kylas av och inflationen dämpas. Men det är en trögriklig process där arbetslösheten inte väntas stiga brant. En fortsatt hög prisnivå och ett högt ränteläge är vad både företag och hushåll får anpassa sig till framöver i USA.

³ Ekonomirapporten, maj 2023, SKR (Gäller ej avsnitt Näringsliv och Pensioner)

Försvagningen av efterfrågan i den europeiska ekonomin blev inte så stor som förväntad förra året, mycket tack vare en mild vinter och en snabb omställning av den europeiska energiförsörjningen. Hittills har sysselsättningen i Europa i hög grad hållits uppe och arbetsmarknaden har uppvisat motståndskraft. Detta trots en markant försvagning i byggsektorn. Arbetslösheten har planat ut i flera länder men sannolikt ökar den i år och nästa år.

Sverige

Svagare sysselsättning och stigande arbetslöshet väntar på flera håll i världen i år, inte minst i Sverige. Den svaga omvärldstillväxten bidrar i år till att svensk ekonomi tappar fart. BNP utvecklas svagare i Sverige än i de flesta andra OECD-länder och minskar med 1,0 procent jämfört med 2022. Den svenska inflationen beräknas för 2023 vara högre än i flertalet jämförbara länder. Att svenska hushåll är högt skuldsatta och har kort genomsnittlig räntebindning ger snabbt betydande negativa effekter för hushållens reala disponibelinkomster. Till årets nedgång av svensk BNP bidrar, förutom sjunkande hushållskonsumtion, en fortsatt nedgång i bostadsbyggandet. Sysselsättningen dämpas med fördröjning, men en högre löneökningstakt i år och nästa år motverkar försvagningen av skatteunderlaget. De högre löneökningarna ger dock inte mer resurser till kommuner och regioner, då även löneökningarna i dessa sektorer väntas bli höga.

Kommunerna

De kommunala utgifterna påverkas direkt och indirekt av den allmänna prisuppgången. Prisuppgången för de kommunala utgifterna är dock exceptionellt höga 2023 och 2024, till följd av att den höga inflationen (via prisbasbeloppet) kraftigt höjer värderingen av pensionsskulden för de förmånsbestämda avtalspensionerna hos kommuner och regioner (se stycke Pensioner). Dessa kostnader ökar som mest 2023–2024 och faller sedan 2025. Fallet beror på att prisbasbeloppet ökar svagare då KPI-inflationen i juni 2024 antas öka med 2 procent (att jämföra med 8 procent i juni 2023).

På grund av inflation och räntehöjningar beräknas det kommunala skatteunderlaget i reala termer sjunka med 2,5 procent 2023. Det är

första gången sedan 2004 som det reala skatteunderlaget minskar.

De ekonomiska utmaningarna för kommunerna blir nu alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat 2023.

Många kommuner förväntas redovisa underskott både 2023 och 2024. Resultaten i kommuner och regioner faller 2023 med nära 50 miljarder till -6 miljarder kronor för att sedan falla ytterligare till -28 miljarder 2024, om inga åtgärder skulle vidtas. Åtgärder kommer dock att vidtas. Men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt, vilket innebär att resultatnivån trots åtgärder i många kommuner förväntas bli negativ både 2023 och 2024. SKR räknar därför med stora underskott även 2024, trots kommunernas arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skattehöjningar. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

Investeringsbehov

Efter en dämpning av investeringsnivåer under pandemin 2020 och 2021 ökade investeringarna igen 2022 enligt kommunernas preliminära bokslut för 2022. Kommunernas totala investeringsbudgetar för 2023 visar på fortsatt ökade utgifter. I SKR:s bedömning antas en fortsatt hög genomförandegrad, där ca 80 procent av budgeterat utrymme används, vilket dock till följd av ökade byggpriser kan innebära att objekten blir färre. En stor del av Sveriges kommuner som SKR har tillfrågat uppger att prisökningar leder till högre investeringar för 2023, många uppger också att prioriteringar har gjorts. Inför 2024 och 2025 anger nästan hälften, att en hårdare prioritering kommer att ske mellan objekten. En stor del av kommunens investeringar, är inom infrastruktur och skydd, så som vägar, gång- och cykelbanor och parker. Därefter följer pedagogisk verksamhet. Inom affärsverksamheten, är det framför allt vatten- och avloppsverksamhet som dominerar. Fastighetsverksamhet är den största posten för

de kommunägda bolagen, följt av energi och vatten. De ekonomiska förutsättningarna för bostadsbyggande har påverkats av den samhällsekonomiska utvecklingen. Den kraftiga prisutvecklingen på råvaror och byggmaterial leder till en tydlig inbromsning i byggandet. Med fortsatt hög inflation och stigande räntor ökar byggkostnaderna ytterligare.

Stenungsunds kommun är mitt i en period med stora investeringar, både under budgetåret och kommande planperiod. Det avser framför allt nya verksamhetslokaler inom förskola, skola och särskilt omsorgsboende samt utbyggnad av infrastruktur och vatten och avlopp.

Näringsliv

Stenungsunds kommun är en utpräglad näringslivskommun med betydande arbetskrafts- inpendling från närliggande kommuner. Näringslivet är diversifierat och spännande. I kommunen finns drygt 2 800 företag verk-samma inom ett brett spektrum av branscher. Den absoluta majoriteten av alla företag i kommunen är småföretag med upp till fyra anställda, men det finns också flertalet stora företag med hundratals anställda.

Kemiindustrin är tongivande med företag som Borealis AB, Nouryon Functional Chemicals AB, Perstorp AB och INEOS Inovyn Sverige AB samt Adesso BioProducts. Tillsammans sysselsätter dessa 2 500 medarbetare, vilket när underleverantörerna räknas in, blir dubbelt så många. Koncernen Hogia AB med sina drygt 27 bolag och 650 anställda, varav 550 i Stenungsund, är en annan stor arbetsgivare.

Runt främst Kemiindustrin har ett antal underleverantörer och servicepartners vuxit upp och etablerats i kommunen. Utöver kemiindustrin finns hantverksföretag inom bygg och byggservice samt en starkt växande tjänstesektor inom bland annat engineering, IT, utbildning och hälso- och sjukvård och även en stark besöksnäring samt handel.

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både kommunens och Göteborgsregionens utveckling. Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt. Samtidigt skapar kommunen flera av de förutsättningar som näringslivet behöver för att utvecklas och växa. Kommunens övergripande målsättning för näringslivet är därför att underlätta för företagen genom att erbjuda god service med bibehållet myndighetsansvar.

Pensioner

Kommunen har ett ansvar att betala ut pensioner till kommunens anställda och före detta anställda. Kommunens pensionsskuld är uppdelad i två delar. Ansvarsförbindelsen, som är den del som avser skulden som är intjänad tom 1997, uppgick 2022-12-31 till 420,8 mnkr. Den andra delen, som avser förmånsbestämd ålderspension, uppgick till 141,4 mnkr 2022-12-31.

Prognosen pekar på att ansvarsförbindelsen kommer att minska till 369,0 mnkr år 2027. Åtagandet för den förmånsbestämda ålderspensionen ökar däremot väsentligt. Perioden fram till 2027 väntas den öka med 124 mnkr från dagens 141 mnkr till 265 mnkr.

Den största ökningen förväntas ske mellan åren 2023-2024 på grund av hög ökning av prisbasbeloppet vilket påverkar uppräknings av avsättningen.

Den 1 januari 2023 började ett nytt pensionsavtal att gälla. Det nya avtalet kombinerat med hög inflation innebär kraftigt ökade kostnader för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) för Sveriges kommuner 2023 och 2024.

Det nya avtalet innehåller en del där anställda med löner över 7,5 inkomstbasbelopp ska välja om de vill stanna kvar i det gamla avtalet eller gå med i det nya. Valet ska göras senast den 31 maj 2023 vilket innebär att alla förutsättningar inte var klara när KPA Pension AB tog fram sin pensionskostnadsprognos för 2024-2026 i december 2022. Valet av avtal och världsläget med hög inflation och osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen gör att KPA Pension AB uppger att det finns osäkerhet i pensionskostnadsprognoserna.

Övergången till helt avgiftsbestämda pensioner innebär att det på riktigt lång sikt inte kommer att finnas några pensionsskulder. Kostnaden kommer då endast bestå av avgifter som belastar det enskilda årets resultat.

Utveckling pensioner 2021-2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pensionskostnad, mnkr (inkl. särskild löneskatt och finansiell kostnad)	106,2	93,8	179,8	210,0	102,5	110,1	121,9
Pensionskostnad/skatter mm	6,1%	5,1%	9,4%	10,6%	5,0%	5,2%	5,6%
Pensionsskuld, mnkr (inkl. särskild löneskatt)	130	141	188	262	261	261	265
Ansvarsförbindelse, mnkr (inkl. särskild löneskatt)	433	421	426	430	407	387	369

Ramberäkning

Budgetramarna för 2024 har räknats upp i huvudsak med egna bedömningar där hänsyn tagits till stora variationer i prisökningar för de olika kostnadsslagen som har yttrat sig det senaste året och i framtida prognoser. I ramberäkningarna ingår ökning av pensionskostnader enligt den prognos som KPA lämnat den 19 december. Kostnadsökningen har budgeterats centralt. Budget för energikostnader har utökats med 10 mnkr.

Uppräkningsprocent	2024	2025	2026
Övriga intäkter	5,8%	1,6%	2,0%
Personalkostnader	3,3%	3,3%	3,3%
Internräntor	3,0%	3,0%	3,0%
Lokalhyror interna	0%	0%	0%
Städ och vakt internt	0%	0%	0%
Lokalhyror externa	10,0%	2,4%	2,4%
Livsmedel	15,0%	5,0%	2,0%
Övriga kostnader, KPIF*	5,8%	1,6%	2,0%

*SKR cirkulär 23:07

Förvaltningen har sammanställt ytterligare rambehov med anledning av bland annat volymförändringar. Den ekonomiska ramen har därefter justerats med politiska satsningar och prioriteringar samt en generell effektivisering/besparing per sektor på grund av det ansträngda ekonomiska läget.

Löneökningar, kapitalkostnader och volymer ligger centralt i avvaktan på faktiskt utfall. När utfallet är känt sker en ramjustering gentemot berörd verksamhet.

Politiska satsningar och prioriteringar

Nedan kommenteras de politiska satsningar och prioriteringar som skett:

Politisk verksamhet

- Effektivisering/besparing 0,5 mnkr
- Utökad ram för Europaparlamentsval 0,4 mnkr

Kommunövergripande

- Minskad ram till kommunstyrelsens oförutsedda 1,0 mnkr
- Minskad ram för Södra Bohuslän turism, 1,6 mnkr
- Detaljplaner och förstudier i driften 4,5 mnkr

Sektor utbildning

- Effektivisering/besparing, 0,5 procent av nettobudget, 4,3 mnkr
- Full kompensation för volymer
- Utökad ram för uppsökande verksamhet inom förskolan på grund av lagkrav 0,4 mnkr
- Utökad ram till grundskolan för extra studietid och utökad lovskola på grund av lagkrav, 0,6 mnkr
- Utökad ram till grundskolan och gymnasiet för elevdatorkoncept, 1,8 mnkr
- Minskad ram till grundskolan för stängning av Ucklumskolan, 1,3 mnkr
- Utökad ram till gymnasiet för utökade gymnasiepoäng och undervisningstid inom yrkesprogrammen på grund av lagkrav, 1,0 mnkr
- Utökad ram till kompetens och utveckling för att kompensera att statsbidraget för etableringsschablonen sjunker 2,0 mnkr
- Minskad ram till kultur och fritid för pausning av bokbuss, 0,4 mnkr
- Effektiviseringar inom kultur och fritid 2,0 mnkr.

Sektor socialtjänst

- Effektivisering/besparing, 0,5 procent av nettobudget, 2,8 mnkr
- Full kompensation för volymer
- Utökad ram för IT-utrustning, 0,7 mnkr
- Utökad ram till vård och omsorg på grund av att 2023 års statsbidrag för att möta ökade kostnader inte betalas ut 2024, 10,6 mnkr

Sektor samhällsbyggnad

- Effektivisering/besparing, två procent av nettobudget, 1,3 mnkr
- Utökad ram för miljöinspektion, 0,7 mnkr
- Utökad ram för utredningar kopplat till översiktsplan, 0,5 mnkr
- Minskad ram för höjning av ålder för seniorkort, 0,3 mnkr
- Minskad ram för omprioritering av arbete med detaljplaner, 1,0 mnkr

Sektor stödfunktioner

- Effektivisering/besparing, två procent av nettobudget, 2,7 mnkr
- Utökad ram för ny samverkan alkohol och tobak, 0,2 mnkr
- Minskad ram till servicefunktionen för stängning av Ucklumskolan, 0,25 mnkr

Tillfälliga besparingar 2024

- Minskad ram för minskat fastighetsunderhåll, 0,2 mnkr

Kommunövergripande

Under Kommunövergripande redovisas kommundirektör samt medel för utvecklingsprojekt och ledarutveckling.

Här redovisas även följande: volym- och driftspengar, avgifter till olika förbund och projekt som till exempel SKR, projekt Leader med mera. Även personalrelaterade verksamheter som företagshälsovård, facklig verksamhet och personalinsatser redovisas här.

Finansverksamheten

Under finansverksamheten redovisas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansiella intäkter och kostnader. Här redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar, pensionsskuld förändring, netto av POPålägg från verksamheten samt kostnader för arbetsgivaravgifter. Mer om detta finns under Ekonomisk översikt.

Ramar

Nedan redovisas ramarna per verksamhet. Varje sektor har också ett eget avsnitt i detta dokument.

tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Politisk verksamhet	-12 613	-12 659		
varav revisionen	-1 268	-1 266		
Kommunövergripande	-75 002	-181 838		
varav KS oförutsedda	-3 000	-450		
Räddningstjänst	-41 019	-33 019		
Sektor utbildning	-854 755	-857 411		
Övergripande utbildning	-29 065	-26 091		
Förskola	-161 530	-162 692		
Grundskola	-321 436	-324 252		
Gymnasieverksamheten	-129 674	-130 497		
Särskolan	-29 192	-29 425		
Staben	-64 383	-64 637		
Kompetens och utveckling	-35 114	-37 219		
Park	-6 975	-7 144		
Kultur/Fritid	-77 386	-75 454		
Sektor socialtjänst	-564 400	-576 433		
Övergripande socialtjänst	-5 310	-3 395		
Individ- och familjeomsorg	-117 499	-119 676		
Funktionshinder	-161 486	-162 099		
Vård och omsorg	-280 105	-291 263		
Sektor samhällsbyggnad	-68 863	-70 230		
Samhällsbyggnad	-68 863	-70 230		
Avfall (avgiftsfinansierad)	0	0		
VA-enheten (avgiftsfinansierad)	0	0		
Sektor stödfunktioner	-194 708	-196 092		
Stödfunktioner	-98 155	-96 818		
Servicefunktioner	-96 553	-99 274		
Kalkylerad kapitalkostnad	128 911	180 039	203 504	240 896
Avskrivningar	-106 938	-117 828	-131 609	-151 038
Nettokostnad	-1 789 387	-1 865 471	-1 941 827	-2 035 612
Skatter och finansiella kostnader				
Finansverksamheten	1 797 287	1 870 471	2 021 290	2 087 026
Årets resultat	7 900	5 000	79 463	51 414

Ekonomisk översikt

Resultat

Budgeterat resultat för 2024 uppgår till 5 mnkr. Det medför en nettokostnadsandel på 99,7 % vilket är 1,7 %-enheter högre än det finansiella målet. För resterande år i planperioden uppgår nettokostnadsandelen i snitt till 96,9 %. Sverige och Europa är inne i en lågkonjunktur som ser ut att bli längre än vad som tidigare förväntats. Hög inflation i kombination med måttliga prognoser för skatteunderlagets utveckling visar på att kommunernas realskatteunderlag minskar 2024-2026. Budgeterat resultat är inte tillräckligt för att nå de finansiella målen och att möta minskningen av realskatteunderlaget. En fortsatt prioritering av resurser kommer att krävas alternativt intäktsökningar.

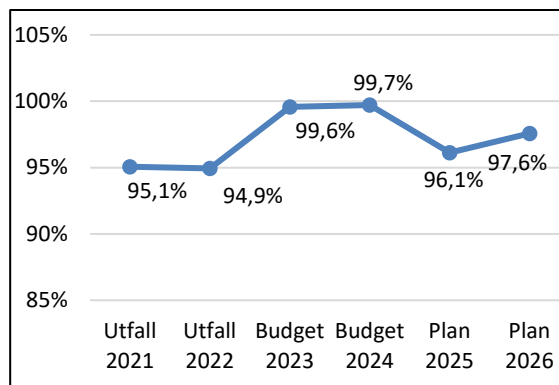
Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Skatteintäkterna är beräknade utifrån Sveriges Kommuner och Regioners Cirkulär 2023:07 daterat 2023-02-16.

Mkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatteintäkter	1 611	1 691	1 754	1 831	1 904
Inkomstutjämnning	99	102	118	123	128
Kostnadsutjämnning	-18	-10	-13	-13	-13
Regleringsbidrag/-avgift	76	42	63	47	38
Strukturbidrag	0	0	0	0	0
LSS-utjämnning	3	2	2	2	2
Fastighetsavgift	63	66	66	67	67
Införandeavgift/Utjämnin	0	0	0	0	0
Summa	1 834	1 893	1 990	2 057	2 126
Procentuell förändring	6,8%	3,2%	5,1%	3,4%	3,4%

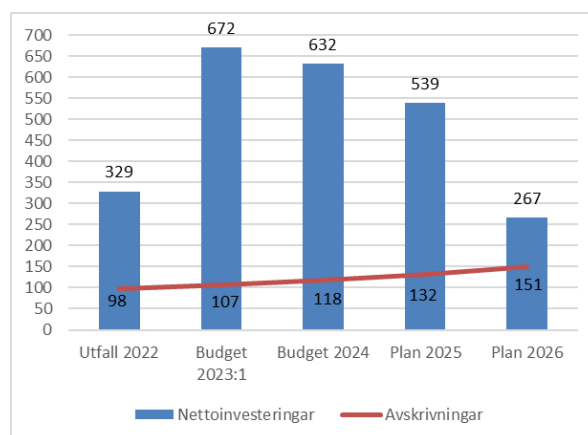
Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag visar hur stor del av dessa intäkter som går åt till den löpande verksamheten. Det finansiella målet är 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder. Det budgeterade resultatet för perioden 2024–2026 tillsammans med budget för 2023 samt bokslut 2021 och 2022 medför en genomsnittlig nettokostnadsandel på 97,2 %. Genomsnittet för åren 2024-2026 uppgår till 97,8 %, vilket visar på att det finansiella målet kommer att uppnås även om enskilda år visar en alltför hög nettokostnad. Nettokostnadsandelen 2023 och 2024 förväntas bli i snitt 99,7 % på grund av hög inflation med framförallt ökade pensionskostnader som följd. Inflationen förväntas dämpas 2025-2026 vilket ger en lägre nettokostnadsandel, det råder dock stora osäkerheter i prognosen.



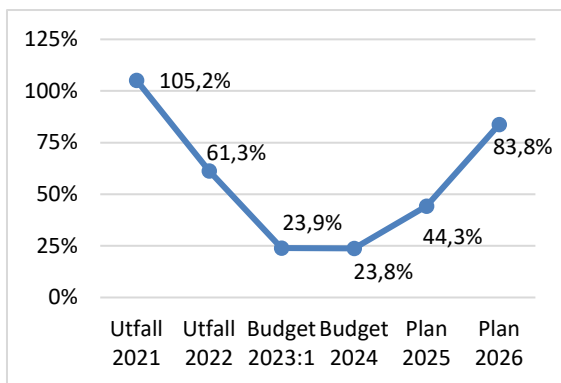
Investeringar

Investeringsnivån uppgår till 632,2 mnkr för 2024. För åren 2023-2025 föreligger ovanligt höga investeringsnivåer på grund av i första hand stora lokalinvesteringar, projekt resecentrum samt idrottsanläggningar. Investeringsstakten dämpas år 2026 och framåt.



Självfinansieringsgrad investeringar

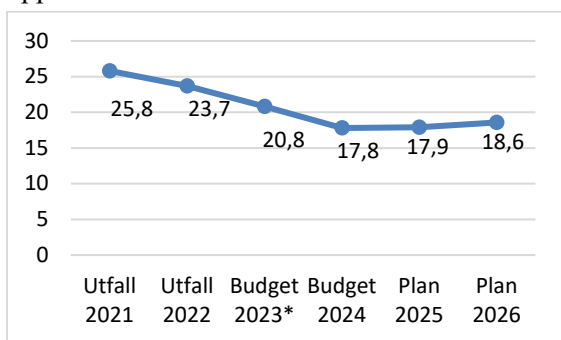
Självfinansieringsgraden talar om hur stor del av investeringarna som finansieras med egna medel. Med egna medel avses årets resultat, avskrivningar och tomtförsäljning. Målet är att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder för den skattefinansierade verksamheten. Sett över perioden 2021–2026 uppgår den till 46,4 % vilket är väsentligt lägre än målet. Genomsnittet höjs av det höga resultatet 2021 kombinerat med för året förhållandevis låg investeringsnivå. Genomsnittet för åren 2024-2026 uppgår till 43,4 % vilket visar på att kommunens resultatnivåer behöver höjas för att klara det finansiella målet och begränsa låneskuldutvecklingen.



Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens totala tillgångar som är finansierade med eget kapital, det vill säga inte finansierade genom lån. Den är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Soliditeten mäts inklusive hela pensionsåtagandet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring. Målet är att soliditeten ska förbättras eller vara oförändrad. Soliditeten har kontinuerligt förbättrats fram till 2022 då trenden bröts och soliditeten sjönk. 2022 års minskning berodde huvudsakligen på ökad investeringstakt vilket ledde till ökad upplåning, avsättning för infasning i RSG samt förändrad redovisningsprincip avseende finansiell leasing av fast egendom.

Under planperioden sjunker soliditeten till 18,6 % främst på grund av de höga investeringsnivåerna kombinerat med den låga självfinansieringsgraden. Detta innebär att fortsatta prioriteringar behöver göras för att målet ska uppnås.



*Soliditet för budget 2023 är justerad utifrån 2022 års ingående värden.

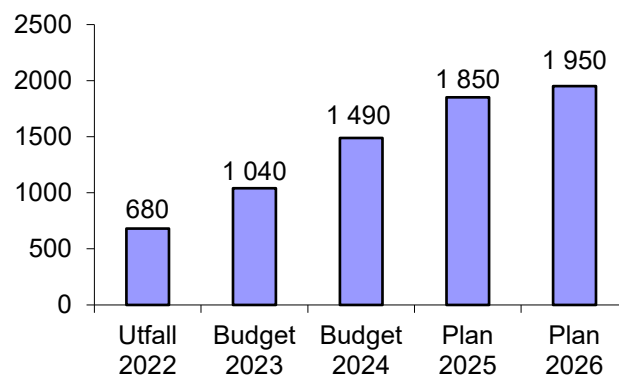
Skulder

Kommunens skulder kan i huvudsak delas upp i två delar, den som kommunen lånat upp i bank och den som kommunen lånat av de anställda, det vill säga pensionsskulden. Den totala pensionsskulden beräknas öka med 9,4 % respektive 10,6 % åren 2023-2024 för att sedan plana ut. Den höga ökningen beror på den höga inflationsnivån som råder i landet och världen just nu och som förväntas påverka både 2023 och 2024. Ansvarsförbindelsen som vid ett normalår brukar minska i takt med att pensionen betalas ut beräknas istället öka under perioden. Den nya pensionsavsättningen ökar också mer än vid ett normalår på grund av ökade inflationsantaganden för 2023 och 2024.

Låneskuld

Låneskulden redovisas inklusive de medel som är vidareutlånade till kommunens bolag. Från 2022 till 2026 beräknas låneskulden öka med 1 270 mnkr, vilket är en direkt följd av innevarande och kommande års investeringsvolym. Av låneskulden är 57 mnkr vidareutlånat till det kommunala bolaget Stenungsunds Energi och Miljö AB.

Låneskuld 2022–2026, mnkr



Befolkningsprognos för Stenungsund

Prognosen ligger till grund för verksamheternas kostnadsutveckling och planering.

Av nedanstående tabell framgår befolkningsprognosen för 2022–2027 (avrundade siffror).

Ålder	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Förändring 2022-2027	Förändring i procent
0-5	1 910	1 921	1 878	1 906	1 910	1 911	1	0%
6-15	3 646	3 609	3 615	3 601	3 638	3 698	52	1%
16-18	1 167	1 168	1 156	1 170	1 192	1 156	-11	-1%
19-64	15 503	15 530	15 618	15 888	16 221	16 439	936	6%
65-79	4 009	4 005	4 006	4 002	3 978	3 984	-25	-1%
80-w	1 635	1 737	1 835	1 947	2 064	2 150	515	31%
Summa	27 870	27 969	28 108	28 513	29 003	29 337	1 467	5%

Ålder	2022*	2023	2024	2025	2026	2027
0-w	1,1%	0,4%	0,5%	1,4%	1,7%	1,2%

* Faktisk tillväxt 2022

Ekonomiska sammanställningar

Resultatbudget

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	492,2	501,4	510,9	524,5	534,8
Verksamhetens kostnader	-2 074,5	-2 219,0	-2 307,0	-2 335,9	-2 419,8
Jämförelsestörande poster	-50,6	-	-	-	-
Avskrivningar	-98,0	-106,9	-117,8	-131,6	-151,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 730,9	-1 824,5	-1 913,9	-1 943,0	-2 036,0
Skatteintäkter	1 611,3	1 690,8	1 753,9	1 830,9	1 904,2
Generella statsbidrag	232,2	202,4	236,4	225,7	221,4
Verksamhetens resultat	112,6	68,7	76,4	113,6	89,6
Finansiella intäkter	4,3	2,0	2,4	2,4	2,4
Finansiella kostnader	-23,6	-62,8	-73,8	-36,5	-40,6
Resultat efter finansiella poster	93,3	7,9	5,0	79,5	51,4

Finansieringsbudget

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
LÖPANDE VERKSAMHET					
Årets resultat	93,3	7,9	5,0	79,5	51,4
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar					
Justering för ej likviditetspåverkande poster	152,1	159,3	228,9	107,0	131,0
Förändring av omsättningstillgångar	-43,4				
Förändring kortfristiga skulder	57,4				
Verksamhetsnetto	259,4	167,2	233,9	186,5	182,4
INVESTERINGAR					
Förvärv av immateriella tillgångar	-1,9				
Förvärv materiella tillgångar	-358,0	-508,8	-632,2	-539,5	-267,3
Försäljning av materiella tillgångar					
Investeringsbidrag	13,6				
Investeringsnetto	-346,3	-508,8	-632,2	-539,5	-267,3
FINANSIERING					
Långfristig upplåning	140,0	360,0	450,0	360,0	100,0
Amortering av långfristiga lån					
Nyupptagna leasingkulder	5,3				
Amortering av finansiell leasing	-9,3				
Förändring långfristiga skulder					
Finansnetto	136,0	360,0	450,0	360,0	100,0
Förändring av likvida medel	49,1	18,4	51,7	7,0	15,1

Balansbudget

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2025
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	6,5	6,2	6,2	6,2	6,2
Materiella anläggningstillgångar	2 204,2	2 606,1	3 120,5	3 528,4	3 644,7
Finansiella anläggningstillgångar	119,6	120,0	120,0	120,0	120,0
Summa anläggningstillgångar	2 330,3	2 732,3	3 246,7	3 654,6	3 770,9
Omsättningstillgångar	390,4	408,8	460,5	467,5	482,6
SUMMA TILLGÅNGAR	2 720,7	3 141,1	3 707,2	4 122,1	4 253,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	645,8	653,7	658,7	738,2	789,6
<i>Varav årets resultat</i>	<i>93,3</i>	<i>7,9</i>	<i>5,0</i>	<i>79,5</i>	<i>51,4</i>
Avsättningar	629,1	681,5	792,6	768,0	748,0
Skulder					
Långfristiga skulder	996,2	1 355,9	1 805,9	2 165,9	2 265,9
Kortfristiga skulder	449,6	450,0	450,0	450,0	450,0
Summa skulder	1 445,8	1 805,9	2 255,9	2 615,9	2 715,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 720,7	3 141,1	3 707,2	4 122,1	4 253,5

Investeringsbudget / -plan

Investering per sektor, tkr

Sektor	Budget 2023:1	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utbildning	213 239	173 696	14 600	70 780
Socialtjänst	49 141	170 300	161 320	21 700
Samhällsbyggnad	172 643	141 063	271 402	119 512
Stödfunktioner, inkl fastighet	45 195	31 400	29 000	29 500
Nettoinvesteringar	480 218	516 459	476 322	241 492

Investering per kategori, tkr

	Budget 2023:1	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierat				
Fastigheter	257 238	332 846	168 470	88 330
Övrigt, inkl exploatering gata	185 738	152 263	276 302	121 412
Löpande	37 242	31 350	31 550	31 750
Summa skattefinansierat	480 218	516 459	476 322	241 492
Avgiftsfinansierat				
VA inkl exploatering	144 107	76 104	63 130	25 800
Avfall	47 444	39 650	0	0
Summa avgiftsfinansierat	191 551	115 754	63 130	25 800
Nettoinvesteringar	671 769	632 213	539 452	267 292

Sammanställningen är uppdelad på skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet eftersom kostnaden för den avgiftsfinansierade delen inte ska belasta skattekollektivet utan bäras av de avgifter som tas ut.

Uppdelning av investeringar

Investeringarna presenteras per sektor och kategori. Kategorierna är: fastighetsrelaterade investeringar som avser investeringar i verksamhetslokaler som skolor, förskolor, gruppboenden med mera. Övriga investeringar som avser i huvudsak investeringar i infrastruktur samt löpande investeringar som avser inventarier, maskiner och liknande.

Investeringsprocessen

Lokalstyrgruppen har i uppdrag att sammanställa verksamheternas behov av lokaler och ge

förslag till prioriteringar. Dessa presenteras i förvaltningens samlade lokalresursplan, som är ett underlag till investeringsbudgeten.

Stenungsunds kommun befinner sig sedan några år i en expansionsfas med stora pågående och planerade investeringar. För 2023 uppgår budgeten till 671,8 mnkr. I budget för 2024 och plan 2025-2026 finns investeringar på totalt 1 439,0 mnkr. I budget och plan ligger stora investeringar inom sektor utbildning, socialtjänst och samhällsbyggnad. Några av de större projekten är nytt resecentrum, ny- och om-/utbyggnad av fyra förskolor och två grundskolor, nytt särskilt boende samt ny återvinningscentral.

Specificering av investeringsprojekt

	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026
Sektor utbildning			
Hallerma norra förskola - nybyggnation			
Ödsmål förskola - nybyggnation			
Jörlanda förskola - om- och tillbyggnad			
Kristinedal förskola - om- och tillbyggnad			
Jörlandaskolan - om- och tillbyggnad			
Stenungskolan - om- och tillbyggnad			
Belysning fotbollsplaner			
Kylaggregat ishallen			
Konstgräs Vallens IF			
Bokbuss			
Löpande			
Summa	173 696	14 600	70 780
Sektor socialtjänst			
LSS-boende Jörlanda			
LSS-boenden			
Särskilt omsorgsboende Hasselhöjden			
Löpande			
Summa	170 300	161 320	21 700
Sektor samhällsbyggnad			
Resecentrum			
Klimatanpassning centrum			
Pendelparkering gamla bussplan			
Trafikprojekt förskolor och skolor			
Bussfil väg 160			
Tillfartsväg Hallerna			
Rondell Inre Ringleden/Industrivägen			
Planskild GC-överfart Solgårdsdalen			
Digitalisering			
Löpande underhåll gata enligt plan			
Löpande övrigt			
Markköp för kommande exploatering			
Summa	141 063	271 402	119 512

	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026
Avfall samt Vatten och Avlopp inkl. exploatering VA			
Återvinningscentral inkl inpasseringssystem			
Uppdimensionering av vattenledning Jörlanda- Stora Höga			
Uppgradering renovering VA-ledningar			
Nya pumpstationer			
Spillvattenledningar			
Kapacitetsökning Strävåden ARV			
Södra Vägen huvudledning			
Utbyggnad verksamhetsområde Anrås			
Utbyggnad Humlebråten, kopplad till dpl			
VA-saneringar			
Löpande medel maskininvesteringar			
Exploateringsområden VA			
Summa	115 754	63 130	25 800
Sektor stödfunktioner			
Ombyggnation centralförrådet			
Krisberedskapsförråd			
Kök Tallåsen			
Underhåll/renovering			
Energi och säkerhet			
Myndighetskrav			
Behovsanpassningar			
Investeringsreserv			
Löpande			
Summa	31 400	29 000	29 500
Totalt investeringar	632 213	539 452	267 292

Personal

Attraktiv arbetsgivare

Kommunens arbetsgivarpolitiska program är ett övergripande styrdokument för strategiska arbetsgivarpolitiska frågor. Genom att arbeta med områdena ledarskap, medarbetarskap, kompetensförsörjning, lön, jämställdhet och mångfald samt hälsa och arbetsmiljö har programmet som syfte att skapa förutsättningar för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare som är väl rustade att möta de krav på service som medborgarna ställer.

Under 2024 kommer kommunen fortsatt att ha ett starkt fokus på kompetensförsörjningsutmaningen. Utgångspunkten för verkställigheten är kommunens kompetensförsörjningsplan och kompetensgapsanalys som antagits av Kommunfullmäktige. Ett ytterligare stöd i detta arbete är SKR:s nio kompetensförsörjningsstrategier där det arbetas både kommunövergripande och inom respektive sektor. Verksamheterna har också flertalet planerade kompetensförsörjningsinsatser med stöd av externa medel från omställningsfonden, där personalenheten samordnar och följer upp.

Korttidsbemanningen kommer att utvecklas ytterligare, bland annat genom digitaliseringslösningar av olika slag. En översyn pågår också kring hur korttidsbemanningssuppdraget ännu mer än idag, kan möta verksamheternas behov framåt, vilken förväntas vara klar under 2023.

Kommunen kommer under 2024 fortsätta arbetet med employer branding ihop med de andra GR kommunerna, i syfte att marknadsföra kommuner som goda arbetsgivare och stärka deras ställning på arbetsmarknaden i konkurrensen om arbetskraften. Kommunen kommer även fortsatt, tillsammans med de andra kommunerna inom GR, att arbeta med yrkesambasadorer, men kommunen kommer även utveckla arbetet kring praktikplatser.

Under 2024 förstärks arbetet med att utveckla och stärka medarbetarskapet. Ledarskapet för chefer förstärkts genom den nya utgångspunkten att alla kommunens chefer över tid, skall gå utbildningen Utvecklande ledarskap (UL). Några nya e-tjänster inom personalområdet har tillkommit under 2022-2023 där manuella blanketter samtidigt har tagits bort. Utvecklingen med e-tjänster kommer att fortsätta un-

der 2024. Syftet med e-tjänsterna är att effektivisera administrationen och underlätta för chefer och medarbetare.

Hälsa/ohälsa

För att skapa goda arbetsförhållanden arbetar kommunens verksamheter aktivt utifrån ett hälsofrämjande perspektiv. Målsättningen med att sänka sjuktalen fortgår och har fortsatt mycket hög prioritering. Ytterligare utveckling av rehabiliteringsarbetet är också en viktig beståndsdel av arbetet med hälsa/ohälsa. Flera aktiviteter har genomförts och genomförs även under 2024, inom ramen för fokusarbetet med sänkta sjuktal i kommunen. Pulsenkäter testas i några arbetslag under 2023, bl.a. i syfte att pröva och utveckla metoder för närmare och mer kontinuerlig uppföljning av medarbetarnas situation och behov. Nya system inom arbetsmiljöområdet, Opus och Stella, planeras för införande under 2023 och 2024, vilket kommer att förbättra förutsättningarna för arbetsmiljöarbetet. Insatsen ”livsbalans” har påbörjats för att fånga upp medarbetare som ligger på gränsen till sjukskrivning på grund av stressrelaterade orsaker och via gruppinsatser genom företagshälsovården stärka dem, med målsättningen att undvika sjukskrivning. Insatsen kan eventuellt även genomföras under 2024.

Lönebildning och centrala löneavtal

Lönebildning är en naturlig del i budgetprocessen och är att se som ett styrmedel för verksamhetsutveckling. Centrala löneavtal påtalar vikten av koppling mellan prestation, lön och resultat. Kommunstyrelsen fastställer årliga löneökningstrymmen i budgeten utifrån lokala ekonomiska förutsättningar och de behovsanalyser som gjorts. Prioriteringen preciseras därefter i form av framför allt särskilda yrkeslönesatsningar.

Som grund för analys av behov att prioritera olika grupper eller individer ligger jämförande statistik i GR-regionen, lönestrukturen i den egna kommunen samt lönekartläggningsverktyget BAS, vilket används för att se om det finns osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. I övrigt förs även dialog med chefer och fackliga företrädare om behov av prioriteringar.

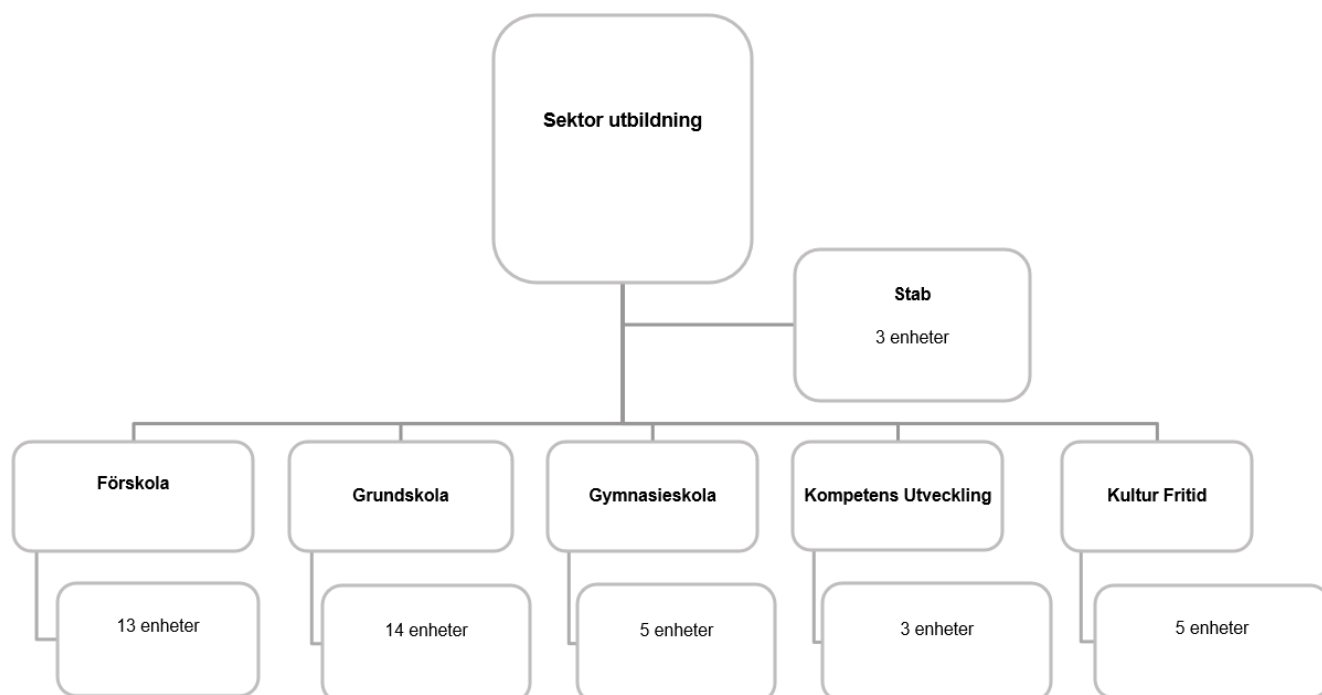
Sektorsbeskrivningar

Sektor utbildning

Sektor utbildning är indelad i fem verksamheter, förskola, grundskola, gymnasium, kompetens och utveckling samt kultur och fritid. Därtill finns en stab som innefattar barn- och elevhälsa, enheten för flerspråkighet samt administration.

Förskolan ansvarar för att erbjuda förskola samt annan pedagogisk verksamhet såsom öppen förskola och omsorg på obekväm arbetstid. Grundskolan ansvarar för förskoleklass, grundskola, fritidshem samt anpassad grundskola. Gymnasiet ansvarar för att erbjuda gymnasieutbildning på Nösnäsgymnasiet alternativt via köpt plats på fristående gymnasieskola eller i en annan kommun. Verksamheten ansvarar också för anpassad gymnasieskola.

Kompetens och utveckling ansvarar för vuxenutbildning vilket omfattar utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, särskild utbildning för vuxna, yrkesvux, yrkeshögskola samt uppdragsutbildning. Inom ramarna för kompetens och utveckling finns också arbetsmarknadsfrågor, integrationsarbete i form av flyktingmottagande, utbildning inom svenska för invandrare och samhällsorientering. Kultur och fritid ansvarar för kulturverksamhet inklusive kulturskola, vidare ansvarar kultur och fritid för biblioteksverksamheten, för ungdomsverksamheten inklusive fritidsgårdarna samt för idrottsanläggningarna, hamnen samt park och natur. Inom ramen för kultur och fritid finns också föreningsstöd.



Tilldelad ram

Sektor utbildning			
Ramar (Tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Sektorövergripande	23 445	29 065	26 091
Förskola	156 135	161 530	162 692
Grundskola	306 933	321 436	322 952
Gymnasium	120 724	129 674	130 497
Särskola	23 427	29 192	29 425
Kompetens & Utv.	37 502	35 114	37 219
Stabstöd	60 556	64 383	64 637
Kultur & Fritid*	82 835	84 361	82 598
Summa	811 557	854 755	856 111

*Från och med 2023-01-01 ingår enheten park i Kultur och Fritid.

Bokslut 2022 är omräknat för att inkludera park i resultatet.

Sektor utbildning har för 2024 fått en utökad budget med 5 750 tkr samt effektiviseringar motsvarande 4 950 tkr. Utöver det har sektorn i budget 2024 tilldelats en effektivisering/besparing motsvarande en halv procent av sektorns nettobudget. För sektor utbildnings del innebär det 4 300 tkr och hanteras sektorövergripande. Den totala ramen för sektorn uppgår till 856 111 tkr för 2024.

Den tilldelade ramen innebär att förskolan, grundskolan och gymnasiet får full kompensation för volymförändringar. Utöver volymförändringar innebär den tilldelade ramen en nettominskning av ordinarie budgetram gentemot 2023 med 3 500 tkr.

Sektorövergripande:

Den sektorövergripande verksamheten omfattar sektorledning, skolskjutsar och vissa sektorgemensamma kostnader. Budgeten för sektorövergripande är oförändrad, besparingen om 4 300 tkr redovisas i budget för sektorövergripande men kommer att hanteras inom hela sektorn. Besparingen kommer att leda till att sektorns verksamhet bedrivs utifrån en lägre ambitionsnivå med risk för lägre kvalitet.

Förskola:

Budgeten för förskolan utökas med 350 tkr på grund av nya lagkrav. Detta medför att förskolan ska bedriva en uppsökande verksamhet för

de barn som ej går i förskola. Förskolan får full kompensation för volymförändringar. Verksamheten förväntas bedrivas med oförändrad kvalitet.

Grundskola:

Grundskolan får budgettillskott om 1 400 tkr samt genomför en effektivisering om 2 600 tkr. Nettoförändringen innebär en minskad budgetram motsvarande 1 200 tkr. Budgetramen utökas med 600 tkr utifrån nya lagkrav gällande utökad lovskola och extra studietid. Vidare utökas budgetramen med 800 tkr för ökade kostnader när verksamheten går in i Soltaks elevdatorkoncept. Budgetramen sänks med 2 600 tkr genom stängning av Ucklumskolan. Stängningen innebär en förväntad effektivisering inom verksamheten om 1 600 tkr samt ett borttagande av det glesbygdstillägg om 1 000 tkr som var en förutsättning för verksamhetens bedrivande. Den tilldelade budgetramen innebär en nettominskning med 1 200 tkr jämfört med 2023. Verksamheten förväntas bedrivas med oförändrad kvalitet.

Gymnasium:

Budgeten för gymnasiet utökas med 2 000 tkr. 1 000 tkr är en utökning för att möta ökade kostnader i samband med att verksamheten går över till Soltaks elevdatorkoncept. Vidare får verksamheten 1 000 tkr i utökad ram för att möta nya lagkrav avseende utökade gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid inom yrkesprogrammen. Verksamheten får full kompensation för volymförändringar.

Särskola:

Särskolans budget är oförändrad och verksamheten bedrivs med oförändrad kvalitet.

Kompetens och utveckling:

Kompetens och utvecklings budgetram utökas med 2 000 tkr. Budgettillskottet används till att finansiera konsekvenserna av minskad etableringsschablon. Verksamheten förväntas bedrivas med oförändrad kvalitet.

Stab stöd:

Stab stöds budget är oförändrad och verksamheten bedrivs med oförändrad kvalitet.

Kultur och fritid:

Budgeten för kultur och fritid sänks med 2 350 tkr. 350 tkr sparar verksamheten genom att pausa bokbussen vilket påverkar läsfrämjande insatser. 2 000 tkr sparas genom omorganisation och vakanshållning av tjänster. Budgetförändringarna inom verksamheten kommer att leda till en kvalitetsminskning.

Utmaningar för 2024

Sektor utbildning står inför flera utmaningar 2024. Förändrade ekonomiska förutsättningar med krav på effektiviseringar och besparingar påverkar kortsiktigt möjligheten att fullt ut omhänderta de utmaningar som identifierats. Lönerna för behöriga pedagoger är höga vilket påverkar sektorns ekonomi vid nyanställningar.

Sektor utbildning står kommande år inför utmaningar när det gäller kompetensförsörjning av lärare och andra yrkesgrupper inom förskola och skola. Stora pensionsavgångar väntas under kommande år vilket kan medföra att efterfrågan på personal med pedagogisk utbildning ökar mer än tillgången.

En utmaning är att nå högre måluppfyllelse i samtliga utbildningsverksamheter. Den fleråriga och långsiktiga satsningen på barn i förskoleålder skapar på sikt goda möjligheter till högre måluppfyllelse men det krävs också fler direkta insatser till de elever som redan finns i grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Resurser och åtgärder för elever i behov av särskilt stöd är i det sammanhanget en utmaning.

För att motverka segregation krävs en likvärdig skola. Barn och elever ska ha likvärdiga förutsättningar till utbildning oavsett var de bor. Socioekonomiska faktorer i uppväxten ska inte vara avgörande för huruvida en individ kan bli en del av samhället som vuxen.

Utanförskap och psykisk ohälsa är en utmaning för alla sektorns verksamheter. Det kan påverka barn, ungdomar och vuxnas möjligheter att fullfölja sin utbildning, att få en anställning och att komma i självförsörjning.

Sektor utbildning står de kommande åren inför flera stora förändringar i lokalbeståndet och lokalutnyttjandet. Det är en utmaning att planera verksamheterna på ett sådant sätt att förändringarna kan genomföras utan att kvaliteten i verksamheten blir lidande och lokalerna nyttjas optimalt.

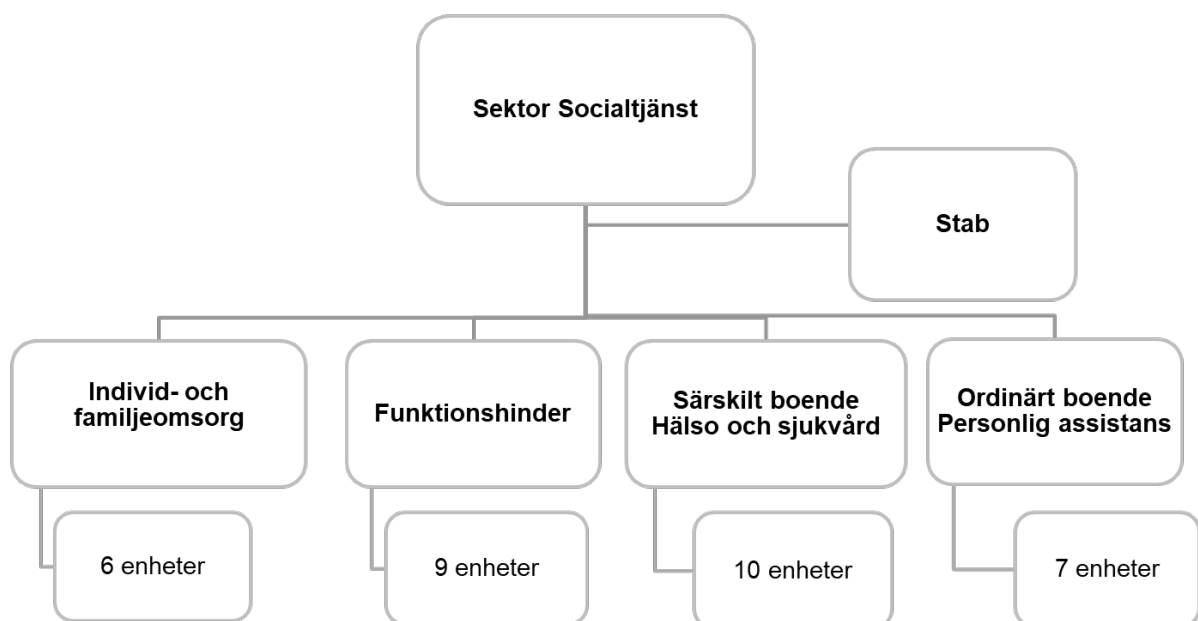
Det finns fortsatt en obalans mellan arbets- och utvecklingsorganisation och sektorns mottagarkapacitet behöver öka och organiseras så att verksamheterna kan växa och utvecklas.

Sektor socialtjänst

I sektor socialtjänst ingår verksamhetsområdena individ och familjeomsorg (IFO), funktionshinder (FH) samt Vård och omsorg (VO).

Sektor socialtjänst arbetar med myndighetsutövning och verkställighet utifrån SoL, LSS, LVM, LVU och HSL. Verksamhetens uppgift

är att ge stöd åt de kommuninvånare som behöver insatser av olika slag som exempelvis stöd i försörjning, stöd i hemmet som hemtjänst, behov av särskilda boendeformer, hemsjukvård, stöd i att komma från riskbruk eller missbruk, insatser till barn och unga som lever i utsatta situationer och miljöer, stöd till sysselsättning och stöd i vardagslivet till människor med olika funktionsnedsättningar.



Tilldelad ram

Sektor socialtjänst			
Ramar (Tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Sektorövergripande	5 452	5 310	3 395
IFO	109 800	117 499	119 676
Funktionshinder	165 620	161 486	162 099
Vård och omsorg	277 220	280 105	291 263
Summa	558 092	564 400	576 433

Sektor socialtjänst har fått ökad budget med 11 300 tkr samt en generell effektivisering/besparing motsvarande en halv procent av sektorns nettobudget. Effektiviseringen motsvarar 2 800 tkr och hanteras sektorövergripande. Den totala ramen för sektorn uppgår till 576 433 tkr för 2024.

Budget 2024 omfattar full kompensation för volymförändringar inom sektorns verksamheter. Utöver volymförändringar och med hänsyn tagen till förändringen i hantering av statsbidragen innebär budget för 2024 en nettominskning motsvarande 2 100 tkr jämfört med föregående år.

Sektorövergripande

Den sektorövergripande verksamheten omfattar sektorledning och vissa sektorgemensamma kostnader. Budgeten minskas med 2 100 tkr. 700 tkr i utökning syftar till att täcka kostnad för IT-utrustning och 2 800 tkr i generell effektivisering/besparing för hela sektorn.

Individ och familjeomsorg:

Individ- och familjeomsorgen har inga planerade verksamhetsförändringar i sin budget för 2024.

Funktionshinder:

Funktionshinder har inga planerade verksamhetsförändringar i sin budget för 2024.

Vård och omsorg:

Vård och omsorgs budget ökas med 10 600 tkr. Budgettillskottet ersätter intäkter från statsbidrag. Berörda statsbidrag övergår till att bli en del av kommunens finansiering.

Utmaningar för 2024

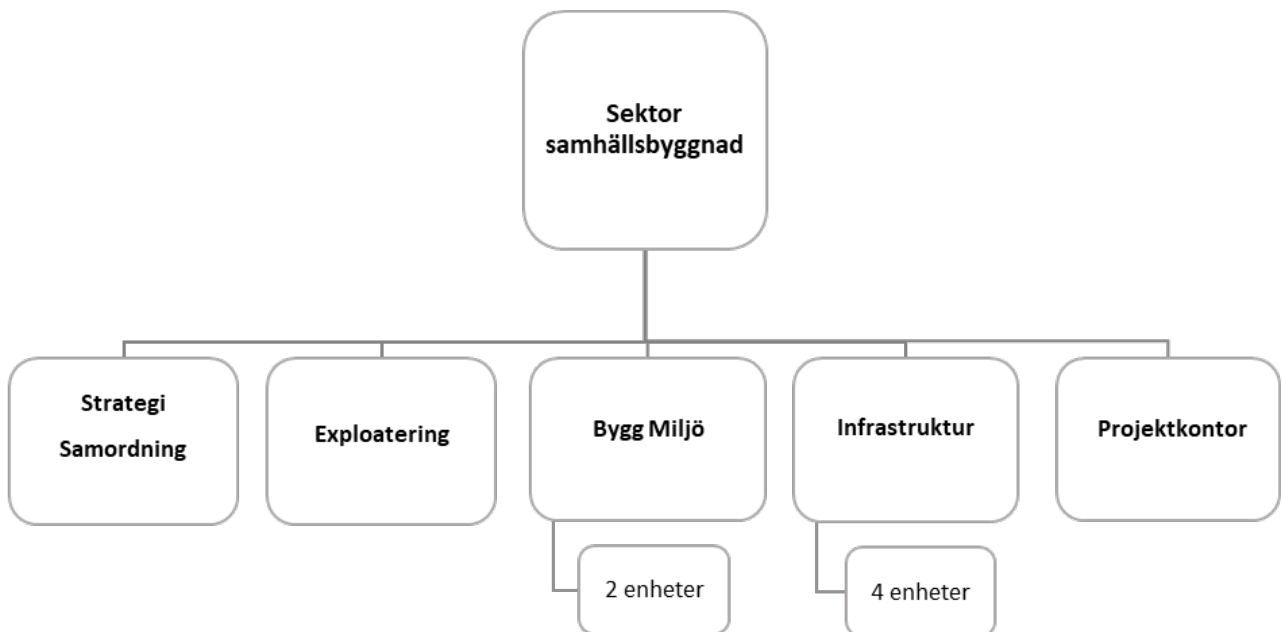
Stora delar av sektor Socialtjänst är en demografikänslig verksamhet. En stor utmaning ligger i att den arbetsföra gruppen av människor i samhället minskar samtidigt som gruppen äldre ökar. Det innebär mindre skatteintäkter samtidigt som kostnaderna för vård och omsorg ökar. Det ökade trycket på att utföra alltmer sjukvård i hemmet kommer troligtvis bli mer kostnadsdrivande för kommunerna om inte någon ekonomisk fördelning mellan region och kommun görs. Behovet hos medborgare med behov av stöd kommer troligtvis att öka, en tendens som är synlig redan idag.

Bemanningsutmaningen kvarstår som en av välfärdssamhällets största utmaningar. Elevunderlaget från gymnasiet är fortfarande lågt och det blir alltmer viktigt att planera för utbildning i egen regi för de personer som redan finns i verksamheterna.

Arbetet med att minska köpt vård behöver fortsätta, utmaningarna består i att kunna erbjuda vård i egen regi. Behovet av fler omsorgsplatser inom äldreomsorg, funktionshinder och psykiatri kommer att öka. Det sker planering för att möta upp behovet, men det är resurskrävande verksamheter och boendestrukturen går inte i takt med behovet.

Sektor samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad ansvarar för kommunens samhällsplanering och hanterar ett brett spann av frågor såsom översiktsplanering, plan-, trafik- och bygglovsverksamhet, miljö och hälsoskydd, kart- och mätproduktion, mark- och exploatering, gatu- och väghållning, vatten- och avloppsfrågor, avfallshantering, färdtjänst, samt bostadsanpassning.



Tilldelad ram

Sektor samhällsbyggnad			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2022	2023	2024
Samhällsbyggnad	77 283	68 863	70 230
Summa	77 283	68 863	70 230

Sektor samhällsbyggnad har inför 2024 fått en utökad ram med 1 550 tkr samt effektiviseringar om motsvarande 2 950 tkr. Det innebär att den totala ramen för 2024 uppgår till 70 230 tkr. Tillfälliga satsningar för 2023 på 1 350 tkr försvinner från budgeten.

Den utökade ramen för 2024 är avsedd att komma till rätta med den upparbetade tillsynsskuld som identifierats inom miljöverksamheten. Sektorn har även fått utökade medel för utredningar inom strategisk planering.

Sektorn har i budget 2024 tilldelats en effektivisering/besparing motsvarande två procent av sektorns nettobudget. För sektor samhällsbyggnad innebär det 1 250 tkr och hanteras sektorsövergripande. Utöver det finns det i budget 2024 också effektiviseringar om totalt 1 700 tkr. I den summan ingår en höjning av åldersgränsen för seniorekort inom kollektivtrafik, att prioritera arbete med externa detaljplaner samt att fortsatt arbeta med inspektioner inom miljöverksamheten.

Utmaningar för 2024

Stenungsunds kommun har en vision att 2035 vara 35 000 invånare vilket ställer krav på en hög framdrift för detaljplaner och infrastrukturprojekt. Kommunen är mitt i planeringsskedet för stora utvecklingsprojekt kopplat till centrumutveckling där detaljplaner pågår för Stationsområdet samt gamla Hotell Reis kvarter. Detaljplanen för CW Borgs väg planeras antas under början av 2024 och därefter övergå i projekteringsfas med byggstart 2025. Projekt resecentrum är i projekteringsfasen med byggstart under 2024. En nystart väntas också för Citycons satsning av utvecklad centrummiljö men med osäker start. I övrigt pågår ett flertal andra exploateringsprojekt över hela kommunen, varav de större hittas i Ödsmål, Hallerna, Spekeröd och Jörlanda.

Planeringen för framtida utveckling ställer stora krav på att infrastrukturen fungerar vilket är ett stort fokusområde när det gäller

Stenungsunds kommuns tillväxt. Det befintliga gatunätet är i behov av fortsatt underhåll och upprustning vilket också i takt med ökad exploatering innebär en kontinuerligt ökad verksamhet.

Sektor samhällsbyggnad är aktiva i processer som syftar till en förbättrad statlig transportinfrastruktur till, från och genom Stenungsunds kommun. Sektorn deltar tillsammans med grannkommunerna i Kungälv, Uddevalla, Tjörn och Orust i samarbetsforumet KUSTO, vars prioriteringar är att få till stånd förbättrad kapacitet på Södra Bohusbanan, länsväg 160 samt ny fast broförbindelse mellan Orust och fastlandet vid Kolhättan.

Inom samhällsplaneringen finns ökade krav kopplat till såväl klimatanpassningar som ekologiska och sociala hållbarhetsaspekter, till vilka hänsyn behöver tas till i planeringsföresättningar för både översiktsplaner och detaljplaner. Här utvecklas nya digitala plattformar som kommer att förenkla delar av arbetet, men främst bidra till nya möjligheter och kunna möta förväntningarna hos framtidens medborgare.

Avgiftsfinansierade verksamheter

Med avgiftsfinansierade verksamheter avses Avfall samt Vatten och Avlopp. Dessa verksamheter bedrivs utifrån självkostnadsprincipen och tilldelas ingen ram. Verksamheterna finansieras således uteslutande av avgifter beslutade av kommunfullmäktige.

Avfall			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2022	2023	2024
Intäkter	32 594	34 716	37 009
Kostnader	-31 940	-34 716	-37 009
Netto	654	0	0

Vatten och avlopp			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2022	2023	2024
Intäkter	62 221	63 726	66 581
Kostnader	-61 794	-63 726	-66 581
Netto	427	0	0

Avfall:

Under 2023 presenterade förvaltningen en ekonomisk plan för avfallstaxan som sträcker sig från 2024 till 2026. Taxan kommer medföra en reducering av den upparbetade skulden som verksamheten har till avgiftskollektivet. Även ökade kostnader framåt har tagits med i beräkningen av den nya taxan.

Avfallsverksamhetens kostnader kommer de närmaste åren att öka, dels i form av ökade kapital- och driftkostnader kopplat till att Återvinningscentralen i Stora Höga tas i drift. Men också i samband med att kommunen från 2024 tar över insamlingsansvaret för förpackningar och returpapper. Uppdraget kommer så småningom innebära att kommunen behöver införa ett nytt insamlingsystem som förväntas skötas i samband med ordinarie insamling av hushållsavfall i kommunen vid varje fastighet. Detta medför ökade kostnader i form av inköp av nya kärl, förändrade hämtningsintervall men även skötsel och drift av kommunens återvinningsstationer.

Vatten och avlopp:

VA-verksamheten inklusive de investeringar som planeras, bedöms framöver inte kunna finansieras med nuvarande taxa. I budget 2024

sker en taxehöjning med 17 %, samt en höjning för 2025 med 16 %. Med dessa höjningar förväntas intäkterna kunna täcka verksamhetens nödvändiga kostnader kopplat till drift och underhåll på det befintliga VA-nätet som är gammalt och i dåligt skick.

Planerade investeringsprojekt har blivit dyrare, detta är framför allt kopplat till det ekonomiska läget i omvärlden och den rådande inflationen. Ökade kostnader för köp av vatten från Kungälv kommun samt ökade kostnader för köp av ren- och råvatten från Vattenfall är också parametrar som behöver tas hänsyn till i den nya taxan.

Utmaningar för 2024, avfall:

Fokus för avfallsverksamheten kommer fortsatt ligga på att följa upp att insamlingen av hushållsavfall sker i enlighet med avtal. Verksamheten kommer också arbeta vidare med planering av införande av kommunal insamling av förpackningar och tidningar.

Under 2023 kommer byggnation av ny Återvinningscentral i Stora Höga påbörjas. Invigning av den nya anläggningen förväntas ske under Q2-Q3 2024. Kostnadsökning i form av ränte- och avskrivningskostnader kommer belasta avgiftskollektivet.

Utmaningar för 2024, VA:

VA-området har fortsatt stora utmaningar i form av ett föråldrat ledningsnät, och det finns behov av att öka förnyelsetakten. Det finns stora utbyggnadsbehov i samband med exploatering av nya områden i kommunen, till exempel sanering av omvandlingsområden och ökade myndighetskrav på såväl dricksvatten- som spillvattensidan. Arbetet kring nytt utökad tillstånd för Strävlidens avloppsreningsverk fortskrider. Tillståndet behövs dels för att nå upp till myndigheternas krav, dels för att kunna möta den tänkta exploateringstakten av nya områden i kommunen.

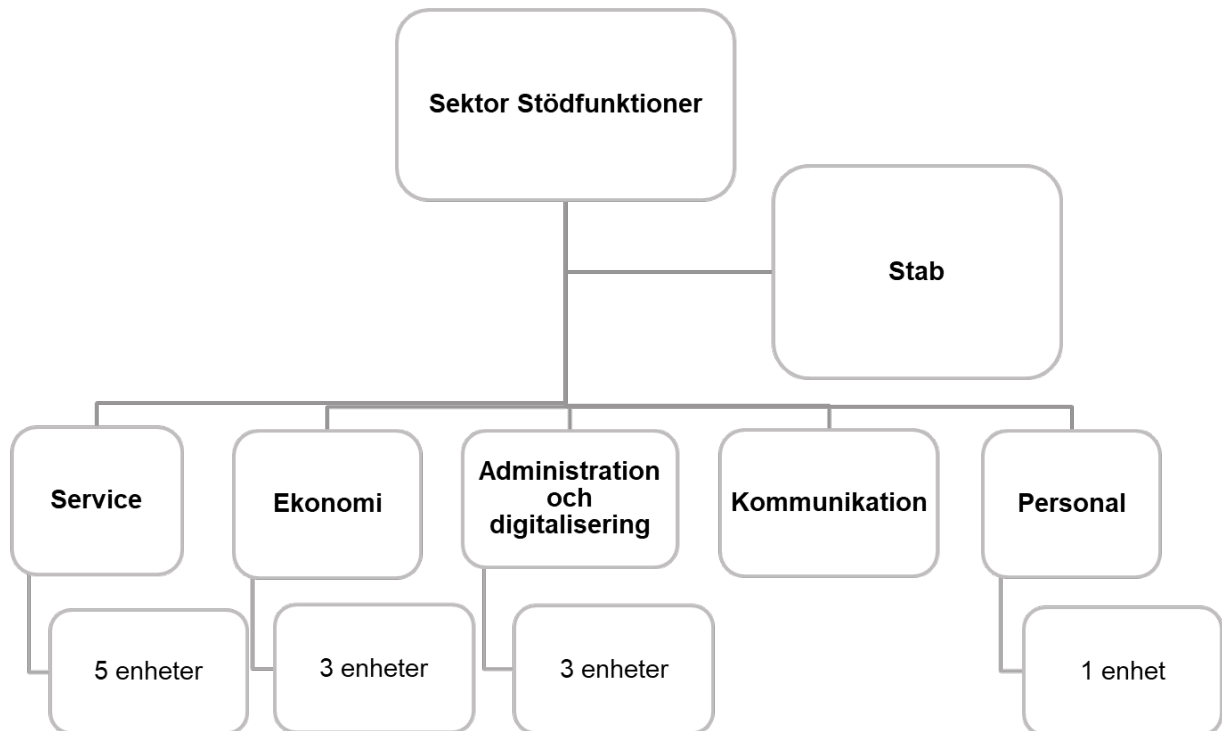
Både ekonomiska och personella resurser kommer fortsatt att behöva satsas på underhålls- och förnyelsearbete för både dricksvatten- och spillvattennätet.

Under 2023 genomfördes en risk- och sårbarhetsanalys på VA-verksamheten och dess anläggningar, vilket föranleder att verksamheten i större utsträckning behöver arbeta med säkerhetsåtgärder på kommunens anläggningar.

Sektor stödfunktioner

Sektor stödfunktioner har till uppgift att underlätta för de övriga sektorerna att fokusera på sin verksamhet, ansvara för kommunövergripande styrning samt ge stöd åt den politiska ledningen.

Sektorn omfattar utöver en stab, funktionerna kommunikation, ekonomi, personal, service, administration och digitalisering. Sektorn ansvarar även för fastighetsfrågor och lokalförskörning av kommunens verksamheter.



Tilldelad ram

Sektor stödfunktioner			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2022	2023	2024
Stabsfunktioner	91 306	98 155	96 818
Fastighet*	8 629	0	0
Servicefunktionen	93 780	96 553	99 024
Summa	193 715	194 708	195 842

* Fastighet ingår i ekonomifunktionen och har en intäktsfinansierad budget

Sektor stödfunktioner har inför 2024 fått en utökad ram med 1 134 tkr. Budgetramen innefattar bland annat en uppräknig för ökade livsmedelskostnader med 15% samt 200 tkr i kompensation för tillkommande verksamhetskostnader. Sektorn har i budget 2024 tilldelats en effektivisering/besparing motsvarande två procent av sektorns nettobudget, exklusive måltid. För sektor stödfunktioner innebär det 2 650 tkr som kommer att fördelas ut på de olika funktionerna. Besparingen är dock budgeterad på stabsfunktionerna. Stängningen av Ucklumskolan innebär en effektivisering på 500 tkr på servicefunktionen. Fastighet får en engångseffektivisering på 219 tkr. Den totala ramen för 2024 uppgår till 195 842 tkr.

Stabsfunktionerna

Stabsfunktionerna har fått en minskad ram om 1 337 tkr. I detta ingår sektorns generella effektivisering/besparing på 2 650 tkr, kompensation om 200 tkr för ökade kostnader för ny kommunsamverkan avseende handläggning och tillsyn av serveringstillstånd och tobaksförsäljningsställen samt en uppskrivning av övriga kostnader.

Fastighet

Under 2024 stiger fastighets kostnader för drift av kommunens verksamhetslokaler samt kostnader för inhyrning. Fastighet har fått kompensation för högre energipriser och högre hyreskostnader samt en engångseffektivisering på 219 tkr.

Service

Servicefunktionen får en utökad ram om 2 471 tkr. Av den utökade ramen avser 2 647 tkr utökad ram för måltid i samband med ökade måltidskostnader. Budgetramen sänks med 500 tkr, vilket avser stängningen av Ucklumskolan.

Utmaningar för 2024

Stödfunktioner kommer fortsätta sitt arbete med att underlätta för sektorerna att fokusera på sin verksamhet. Neddragningen av ram kommer dock att påverka sektorns kapacitet och möjlighet att bibehålla nuvarande nivå på stöd, service och kontinuitet.

Administrativ systemförvaltning och informationssäkerhet är utvecklingsområden för kommunen. Under 2024 kommer sektorn att arbeta med att generellt höja nivån inom dessa områden.

Andra fokusområden under 2024 är att förbättra näringslivsklimatet, fortsatt arbete med civilt försvar, brottsförebyggande arbete samt digitalisering av kommunens verksamheter. En viktig uppgift under året kommer att vara att arrangera valet till Europaparlamentet. Vidare är investeringstrycket fortsatt stort i kommunen. Under 2024 kommer sektorn fortsatt att ha flera stora fastighetsprojekt i gång.

Ekonomiska styrprinciper

Syftet med de ekonomiska styrprinciperna är att klargöra ansvar och befogenheter samt er-hålla en effektiv administrativ hantering och en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att kommunens verksamhet ska bedrivas på ett sätt som säkerställer att även kommande generationer får en bra kommunal service samt att maximal nytta uppnås med minsta möjliga resursåtgång.

Befogenheter och ansvar

Strategisk plan beslutas av Kommunfullmäktige (KF) i juni⁴ och avser nästkommande år samt två planår. Mål som finns i Strategisk plan är överordnade mål eller inriktningar tagna i andra dokument. Kommunstyrelsen (KS) ansvarar för att beslutade mål uppnås inom ramen för respektive verksamhets budget. Ramen binds på den nivå som redovisas i Strategisk plan under rubriken "Ramar".

Tilldelad ram utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen inom respektive verksamhet och är överordnat mål och servicenivå.

Utgångspunkten är att den budget som KF fastställt ska gälla hela året och endast i undantag ändras. Ändringar får endast göras av KF. Ekonomichefen äger rätt att göra teknisk justering av ram mellan verksamheterna. Den tekniska justeringen gäller även investeringsanslag. Större verksamhetsförändringar kräver alltid politiska beslut.

Hantering av årliga över- och underskott

Huvudprincipen är att över- och underskott i den löpande driften inte förs med till nästa år. Undantag kan medges för driftprojekt som löper över flera år samt om synnerliga skäl föranleder en överföring.

För påbörjade investeringsobjekt som fortsätter över årsskiftet är huvudregeln att investeringsanslag som ej använts under budgetåret överförs till nästa år efter beslut i KF. En bedömning ska göras av sektorchef avseende belop-

pets storlek. Avstämning ska ske med ekonomichef.

Förvaltningens rapportering

Ekonomichef ansvarar för att en samlad uppföljning av kommunen görs. Rapportering till KS görs per tertial, det vill säga i april, augusti samt december (årsredovisning). En förenklad uppföljning görs även per mars och oktober. Formell rapportering till utskott sker per april, augusti samt december. Dock åligger det sektorchef att löpande rapportera om ekonomin till utskotten och vid befarade underskott presentera åtgärder för en budget i balans. Vid avvikelser mot budget ska KS informeras.

Kommunstyrelsen har ekonomiskt uppföljningsansvar för allt som inte är destinerat något annat utskott; kommunövergripande, kommunledning, finansverksamhet och ägarstyrning av bolag.

Utskottens rapportering

Utskotten följer löpande upp verksamheterna för att säkerställa att de bedrivs inom givna ekonomiska ramar. I de fall där politiska beslut krävs för de åtgärder som förvaltningen presenterar för att nå budget i balans, ska utskotten lämna förslag på åtgärder till KS.

Kommunstyrelsens rapportering

KS rapporterar till KF:

- Uppföljning och prognos jan-april
- Delårsrapport jan-augusti
- Årsredovisning, helår

Vid dessa tillfällen följs även investeringar upp. Målen följs upp i delårsrapporten i augusti samt i årsredovisningen.

Budgetansvar

Budgetansvaret innebär en skyldighet för varje chef att planera och genomföra verksamheten inom fastställda ramar för att nå uppsatta mål. Detta gäller för såväl drift som investering. För att verksamheten ska kunna utföras så att resurstillgången ligger inom fastställd budget, krävs att budgetansvariga fortlöpande följer upp och analyserar budgetavvikelser. Respektive chef ska omgående rapportera till överordnad chef om ett underskott befaras samt omgå-

⁴ Vid valår beslutas Strategiskt plan i KF även i november

ende ta fram åtgärder för att nå balans vid årets slut.

Kommundirektören ansvarar för att hela kommunens budget är i balans. Sektorchef ansvarar för att sektorn håller sig inom tilldelad budget. Verksamhetschef ansvarar för att verksamheten håller sig inom tilldelad budget och enhetschef ansvarar för att enheten håller sig inom tilldelad budget.

Om åtgärder kräver politiska beslut ska skrivelse med förklaring till avvikelserna och förslag på åtgärder tillställas utskottet samtidigt som underskottet presenteras för utskottet.

Om utskottets beredning resulterar i en bedömning att alla möjligheter för att eliminera ett prognostiserat underskott framstår som omöjliga att genomföra lyfts frågan till KS. I de fall KS förslag till åtgärder är av principiell beskaffenhet eller av större vikt, krävs beslut i KF.

Investeringar

En investering innebär anskaffande av inventarier eller anläggningar som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och en total utgift på minst 50 tkr.

KF beslutar om investeringsram per verksamhet. Det ska även finnas en förteckning över vilka objekt som ingår men ingen specificerad ram per objekt.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut tas i juni och innebär bland annat att igångsättning för budgetårets investeringar kan ske. I de fall som en investering överskrider projektbudgeten efter att upphandling genomförts krävs ett beslut av KS om utökad projektbudget under förutsättning att KS är enig. Detta gäller även omfördelning av budgetmedel mellan kommunens olika verksamheter. I de fall KS inte är enig går ärendet vidare för beslut i KF.

Löpande information om investeringar sker i allmänna utskottet. Ianspråktagande ur investeringsreserv fattas av KS.

Investeringar i planperioden

De investeringar som ligger i plan (åren efter budgetåret) får ej ianspråktagas utan särskilt igångsättningsbeslut som beslutas av KS.

Efterkalkyl

Ansvarig chef/projektchef ansvarar för att efterkalkyl upprättas för alla objekt där investeringen överstiger 10 mnkr eller avvikelserna är av större karaktär eller ett väsentligt belopp.

Efterkalkylen lämnas till ekonomifunktionen som rapporterar vidare till KS som avgör om den ska överlämnas till KF.

Ansvarig chef/projektchef tillser att budgeterat anslag inte överskrider.

Fastigheter och lokaler

Fastighetsenheten inom ekonomifunktionen är kommunens lokalförsörjare som tillhandahåller och förvaltar lokaler på uppdrag av verksamheterna. All lokalanskaffning ska ske via ekonomifunktionen. Verksamheterna ansvarar för beställning av fastighetsinvestering och för att budgetera för hyra och lokalrelaterade kostnader. Verksamheten ansvarar även för att budgetera för inventarieinvesteringar i samband med fastighetsinvesteringar. Fastighetsenheten har ansvar för drift och underhåll av kommunens fastigheter samt för projektledning av nya projekt, både drift och investeringar.

Köp av varor och tjänster

Alla inköp av varor och tjänster ska ske i enlighet med kommunens upphandlings- och inköspolicy.

Upplåning - Upplåning ska ske centralt.

Leasing

Utgångspunkten är att all utrustning som används i kommunala verksamheter ska köpas och ägas av kommunen. Leasing av lös egendom är oftast en sämre affär då kommunens kostnader för upplåning är lägre än de som erbjuds genom en finansieringslösning från en leverantör. Det kan förekomma tillfällen då en leasinglösning är ett mer fördelaktigt alternativ för kommunen. Om det är aktuellt ska detta beslutas av ekonomichef. Fordon anskaffas via ”centraliserad fordonsshantering”, ett samarbete mellan Kungälv, Lilla Edet, Tjörn och Stenungsund.

Kommunala bolag

Kommunens bolag styrs via de ägardirektiv som fullmäktige fastställt.

Förändring av taxor och avgifter

KF beslutar om taxor och avgifter och förändringar ska i möjligaste mån tas i samband med budgetbeslutet.

Befolkningsprognos 2021 - 2026

Ålder	2022*	2023	2024	2025	2026	2027
0	290	278	273	274	283	290
1-5	1 620	1 643	1 605	1 632	1 626	1 621
<i>ökn/minskn</i>	24	23	-38	27	-5	-5
6	357	315	369	328	371	368
7-9	1 074	1 088	1 032	1 064	1 045	1 099
10-12	1 071	1 050	1 103	1 102	1 125	1 078
<i>ökn/minskn</i>	26	-49	51	-10	47	4
13-15	1 144	1 156	1 110	1 107	1 097	1 153
<i>ökn/minskn</i>	19	12	-45	-4	-10	56
16-18	1 167	1 168	1 156	1 170	1 192	1 156
<i>ökn/minskn</i>	46	1	-12	14	22	-36
19-64	15 503	15 530	15 618	15 888	16 221	16 439
65-74	2 702	2 642	2 651	2 668	2 696	2 724
75-79	1 307	1 363	1 355	1 334	1 281	1 259
80-84	899	940	993	1 049	1 120	1 139
85-89	484	526	562	595	620	675
<i>ökn/minskn</i>	0	42	36	33	26	54
90-w	252	270	280	303	324	336
<i>ökn/minskn</i>	18	18	10	22	21	12
Summa	27 870	27 969	28 108	28 513	29 003	29 337

* Utfall befolkning

Fem år i sammandrag

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal invånare	27 044	27 556	27 870	27 969	28 108
Kommunal skattesats	21,64	21,64	21,64	21,64	21,64
Verksamhetens intäkter (mnkr)	457	460	492	501	511
Verksamhetens kostnader (mnkr)	1 870	1 974	2 075	2 219	2 307
Avskrivningar (mnkr)	83	88	98	107	118
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	1 496	1 636	1 731	1 825	1 914
- i kronor per invånare	55 317	59 385	62 110	65 251	64 910
Nettokostnadsandel (%)	91,6	95,1	94,9	99,6	99,7
Nettoinvesteringar (mnkr)	165	207	329	672	632
Tillgångar (mnkr)	2 113	2 166	2 721	3 141	3 707
Låneskuld hela koncernen (mnkr)	1 096	960	1 086	1 454	2 001
Varav:					
- kommunen	588	483	623	988	1 443
- Stenungsundshem AB	421	398	388	400	500
- Stenungsund Energi+Fjärrvärmestiftelsen	62	57	57	52	47
- Soltak AB	23	21	17	14	11
- SBRF	2	1	1	-	-
Låneskuld i kronor per invånare	40 527	34 838	38 967	51 986	71 190
Eget Kapital (mnkr)	474	560	646	646	704
Årets resultat (mnkr)	138,2	85,6	93,3	93,3	7,9
Soliditet, inkl hela pensionsskulden (%), fullfond	22,4	25,8	23,7	20,8	17,8

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-06-07

Tid: 17:00-22:00

Plats: Fregatten

Beslutande

Katja Nikula (S), ordförande

Maggie Robertsson (M), förste vice ordförande

Birgit Lövkvist (V), andre vice ordförande

Olof Lundberg (S)

Jan Rudén (S), jäv § 112

Ida Melin (S), jäv § 113

Johnny Alexandersson (S)

Sanida Okanovic (S), jäv § 113

Morgan Andersson (S)

Göran Andtbacka (S), ersätter Jennifer Träff (S)

Lars-Ebbe Pettersson (S), jäv § 112-113

Janette Olsson (S)

Himan Mojtahedi (S)

Ann Christensen (S)

Kajs-Marie Ljung (S), ersätter Stefan Persson (S)

Claes Olsson (S), ersätter Carolin Österman (S)

Maria Renfors (M)

Wouter Fortgens (M)

Michael Ernfors (M), jäv § 112-113

Kent Sylan (M), ersätter Viveca Andersson (M)

Lillemor Arvidsson (M) § 97 - del av 102 (ej beslutet)

Karin Sylan (M), ersätter Lillemor Arvidsson (M) del av § 102 (beslutet) - 117

Alexandra Ward-Slotte (M)

Henrik Wenell (M)

Mats Gjertz (M), jäv § 113

Ann Damberg Ström (M)

Eva Fredriksson (M)

Egil Hein Midtbö (M)

Linda-Maria Hermansson (C)

Nic Larson (C), ersätter Mattias Vernberg (C)

Håkan Hermansson (C)

Nedžad Deumić (KD)

Henrik Hansson (KD)

Håkan Hilmér (KD)

Annika Åberg - Darell (V)



Truls Johannessen (V)
Lisbeth Svensson (L)
Göder Bergermo (L)
Jimmy Lövgren (MP)
Charlotte Edström (MP), ersätter Johan Thunberg (MP)
Christina Svensson (SD)
Tomas Palm (SD)
Jimi Svensson (SD)
Kia Häggqvist (SD)
Hans Häggqvist (SD), jäv § 113
Daniel Thomsen (SD)
Thomas Granlund (SD), jäv § 112
Agneta Pettersson Bell (ST)
Helena Järpsten (ST)
Sara Hohlfält (ST)

Ersättare

Roger Andersson (S) § 97-102
Karin Sylvan (M) § 97-del av 102
Christian Ottosson (M) § 97-102
Bert Nygren (KD)
Jessica Gustafsson (V)
Lennart Svensson (L)
Kjell Stahre (ST)

Övriga närvarande

Justeringsdag: 2023-06-14

Justerare: Mats Gjertz (M) § 97-112, 114-117
Linda-Maria Hermansson (C)

Maja-Liisa Odelius	Katja Nikula (S)	Mats Gjertz (M) § 97-112, 114-117	Linda-Maria Hermansson (C)
sekreterare	ordförande	justerare	justerare



Protokollet är justerat digitalt och innehåller enbart digitala signaturer.

Tillkännagivande om justerat protokoll

Protokollet har justerats. Justeringen har gjorts offentlig genom anslagsbevis på kommunens anslagstavla.

Kommunfullmäktige

Justeringsdatum: 2023-06-14

Paragrafer: 97-117

Datum då anslaget sätts upp: 2023-06-15

Datum då anslaget tas ned: 2023-07-07

Protokollet förvaras på kommunkansliet.

Maja-Liisa Odelius
sekreterare



§ 101

Dnr: KS 2023/213

Strategisk plan 2024-2026, Budget 2024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Fastställa skattesatsen till 21,64 per skattekrone.
2. Fastställa anslaget för Politisk verksamhet till 12 659 tkr och därmed fastställa den fördelning inom anslaget som är avsatt för revisionen på 10 % motsvarande 1 266 tkr.
3. Fastställa att partistödet för 2024 utgår med en budgetsumma motsvarande 45 % av det i juli året före budgetåret gällande prisbasbelopp, multiplicerat med antalet ledamöter i kommunfullmäktige. Denna summa fördelas i ett grundbelopp på 20 % som delas lika till varje parti som är representerade i fullmäktige och ett mandatstöd som uppgår till 80 % av budgeterat belopp per mandat och år.
4. Fastställa kommunens låneram för nyupplåning till 450 mnkr för 2024.
5. Fastställa dokumentet ”Strategisk plan 2024-2026, Budget 2024 Socialdemokraterna och Moderaterna” med däri ingående ramar för drift och investeringar.
6. Fastställa de ekonomiska styrprinciperna.
7. Fastställa lokalresursplan.
8. Samtliga arvoden i ”Arvodesreglemente mandatperioden 2023-2026”, bilaga 1 och 2 fryses på nuvarande nivå till och med 2024-12-31.

Reservation

Birgit Lökvist (V), Linda-Maria Hermansson (C), Nic Larson (C), Håkan Hermansson (C), Nedžad Deumić (KD), Henrik Hansson (KD), Håkan Hilmér (KD), Annika Åberg-Darell (V), Truls Johannessen (V), Lisbeth Svensson (L), Göder Bergermo (L), Jimmy Lövgren (MP), Charlotte Edström (MP), Christina Svensson (SD), Tomas Palm (SD), Kia Häggqvist (SD), Hans Häggqvist (SD), Daniel Thomsen (SD), Thomas Granlund (SD), Jimi Svenssons (SD), Agneta Pettersson Bell (ST), Helena Järpsten (ST) och Sara Hohlfält (ST) reserverar sig mot beslutet till förmån för respektive partigrupps förslag avseende beslutspunkt 2 och beslutspunkt 5.

Birgit Lökvist (V), Linda-Maria Hermansson (C), Nic Larson (C), Håkan Hermansson (C), Nedžad Deumić (KD), Henrik Hansson (KD), Håkan Hilmér (KD), Annika Åberg-Darell (V), Truls Johannessen (V), Lisbeth Svensson (L), Göder Bergermo (L), Jimmy Lövgren (MP) och



Charlotte Edström (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för Nedžad Deumićs (KD) tilläggsförslag på beslutspunkt 5.

Agneta Pettersson Bell (ST) Helena Järpsten (ST) och Sara Hohlfält (ST) reserverar sig mot beslutet till förmån för Agneta Pettersson Bells (ST) tilläggsförslag på beslutspunkt 7.

Protokollsanteckning

Nedžad Deumić (KD) lämnar följande anteckning till protokollet:

”Kristdemokraterna beklagar den bortprioritering av välfärden som sker i S- och M-styrets budgetförslag för 2024. Det blir inte fler platser inom särskilt boende för äldre. Det blir inga extra satsningar på vårdpersonalen. Samtidigt föreslås en nedläggning och stängning av Ucklumskolan. Utöver det vill styret lämna Södra Bohuslän Turism AB. I flera ärenden har beslutsprocessen brutit, det har saknats relevanta underlag, grundläggande risk- och konsekvensanalyser och transparens. Utöver de problem som förslagen för med sig i sak är bristerna i den demokratiska processen ett problem som begränsar politiska beslutsfattares förutsättningar att påverka. Kristdemokraternas budgetförslag för 2024 innehåller extra lönesatsningar på vårdpersonalen om 2 miljoner kronor samt utredningsuppdrag som syftar till minskad administration för vårdpersonalen, jobbgaranti för nyexaminerade undersköterskor och interkommunal samverkan kring kompetensförsörjningen. Kön till särskilt boende (SÄBO) består av fjorton personer. Styret har hänvisat till att platser ska köpas av andra kommuner, men i grannkommunerna Tjörn, Kungälv, Lilla Edet och Uddevalla finns inga platser till salu. Detta har kommunerna själva svarat när Kristdemokraterna gjorde en studie kring platstillgången under början av juni månad 2023. Styret påstod under kommunfullmäktigesammanträdet att platser eventuellt kan köpas av Kungälvs sjukhus. Det vore en orimlig och ovärdig lösning på problemet med bristande särskilt boende-platser i kommunen.”

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen 2023-05-29 § 181

Personal- och ekonomiutskottet 2023-05-04 § 12

Tjänsteskrivelse 2023-04-21

Driftramar 2024-2026, Budget 2024

Investeringsbudget 2024-2026

Ekonomiska sammanställningar 2024-2026

Lokalresursplan Stenungsunds kommun 2023-2031

Strategisk plan 2026-2026, Budget 2024 Socialdemokraterna och Moderaterna, reviderad efter KS

Budgetförslag 2024 Kristdemokraterna

Budgetförslag 2024 Centerpartiet

Budgetförslag 2024 Liberalerna

Budgetförslag 2024 Vänsterpartiet och Miljöpartiet

Detta protokoll är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Rätt utdraget intygar



Samverkansgruppen – Utredningsuppdrag
Budgetförslag 2024 Sverigedemokraterna
Budgetförslag 2024 Stenungsundspartiet
Ekonomiska styrprinciper
Yrkande Sveriges Lärare
Yrkande Vision
Yrkande Kommunal
Yrkande Arbetsterapeuterna
Yrkande Vårdförbundet
Yrkande Fysioterapeuterna

Förslag till beslut på sammanträdet

Maria Renfors (M), med instämmande av Janette Olsson (S), Jan Rudén (S), Ida Melin (S), Sanida Okanovic (S), Himan Mojtahedi (S), Michael Ernfors (M), Göran Andtbacka (S), Johnny Alexandersson (S), Alexandra Ward-Slotte (M), Kajs-Marie Ljung (S) och Olof Lundberg (S), tillstyrker Kommunstyrelsens förslag, det vill säga Socialdemokraternas och Moderaternas förslag.

Katja Nikula (S) föreslår som tillägg till kommunstyrelsens förslag, beslutspunkt 2, att fördelning inom anslaget Politisk verksamhet som är avsatt för revisionen fastställs till 10 % motsvarande 1 266 tkr.

Tomas Palm (SD) föreslår att anslaget för politisk verksamhet fastställs till 13 159 tkr. Tomas Palm (SD) föreslår även att dokumentet ”Budgetförslag 2024 Sverigedemokraterna” med däri ingående ramar för drift och investeringar fastställs.

Hans Häggqvist (SD) tillstyrker Tomas Palms (SD) förslag.

Annika Åberg-Darell (V) och Jimmy Lövgren (MP) föreslår att anslaget för politisk verksamhet tillfastställs till 12 224 tkr. Annika Åberg-Darell (V) och Jimmy Lövgren (MP) föreslår även att dokumentet ”Budgetförslag 2024 Vänsterpartiet och Miljöpartiet” med däri ingående ramar för drift och investeringar fastställs.

Truls Johannessen (V) tillstyrker Annika Åberg-Darells (V) och Jimmy Lövgrens (MP) förslag.

Agneta Pettersson Bell (ST), med instämmande av Sara Hohlfält (ST) och Helena Järpsten (ST), föreslår att anslaget för politisk verksamhet tillfastställs till 13 159 tkr. Agneta Pettersson Bell (ST) föreslår även att dokumentet ”Budgetförslag 2024 Stenungsundspartiet” med däri ingående ramar för drift och investeringar fastställs.



Agneta Pettersson Bell (ST) föreslår som tillägg till kommunstyrelsens förslag beslutspunkt 7, om att fastställa lokalresursplan, att Hasselhöjdens äldreboende ska ha ett tillagningskök.

Linda-Maria Hermansson (C) föreslår att anslaget för politisk verksamhet tillfastställs till 12 259 tkr. Linda-Maria Hermansson (C) föreslår även att dokumentet ”Budgetförslag 2024 Centerpartiet” med däri ingående ramar för drift och investeringar fastställs.

Håkan Hermansson (C) och Nic Larson (C) tillstyrker Linda-Maria Hermanssons (C) förslag.

Nedžad Deumić (KD) föreslår att anslaget för politisk verksamhet tillfastställs till 12 160 tkr. Nedžad Deumić (KD) föreslår även att dokumentet ”Budgetförslag 2024 Kristdemokraterna” med däri ingående ramar för drift och investeringar fastställs.

I händelse av att Kristdemokraternas budget faller, föreslår Nedžad Deumić (KD) som tillägg till det vinnande förslaget att detta kompletteras med utredningsuppdrag enligt Kristdemokraterna och gemensamma utredningsuppdrag enligt Samverkansgruppen.

Henrik Hansson (KD) tillstyrker Nedžad Deumićs (KD) förslag samt tilläggsförslag.

Lisbeth Svensson (L) och Annika Åberg-Darell (V) tillstyrker Nedžad Deumićs (KD) tilläggsförslag på beslutspunkt 5 om utredningsuppdrag.

Olof Lundberg (S) föreslår att kommunfullmäktige avslår Nedžad Deumićs (KD) tilläggsförslag på beslutspunkt 5 om utredningsuppdrag.

Lisbeth Svensson (L) föreslår att anslaget för politisk verksamhet tillfastställs till 13 159 tkr. Lisbeth Svensson (L) föreslår även att dokumentet ”Budgetförslag 2024 Liberalerna” med däri ingående ramar för drift och investeringar fastställs.

Göder Bergermo (L) tillstyrker Lisbeth Svenssons (L) förslag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om kommunfullmäktige kan bifalla punkt 1, 3-4 samt 6-8 i kommunstyrelsens förslag och finner att så sker.

Ordförande konstaterar att det finns fem olika förslag gällande beslutspunkt 2, anslag för politisk verksamhet:

- Kommunstyrelsens, det vill säga Socialdemokraternas och Moderaternas, förslag (12 659 tkr).
- Sverigedemokraternas, Stenungsundspartiets och Liberalernas förslag (13 159 tkr).
- Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag (12 224 tkr).
- Centerpartiets förslag (12 259 tkr).



- Kristdemokraternas förslag (12 160 tkr).

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Ordförande konstaterar att det finns 7 förslag på beslutspunkt 5:

- Kommunstyrelsens förslag, det vill säga Socialdemokraternas och Moderaternas Strategisk plan 2024-2026, Budget 2024.
- Sverigedemokraternas budgetförslag 2024.
- Vänsterpartiets och Miljöpartiets budgetförslag 2024.
- Stenungsundspartiets budgetförslag 2024.
- Centerpartiets budgetförslag 2024.
- Kristdemokraternas budgetförslag 2024.
- Liberalernas budgetförslag 2024.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige kan anta Katja Nikulas (S) tillägg till beslutspunkt 2, avseende anslaget för revisionen, och konstaterar att så sker.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige kan anta Nedžad Deumićs (KD) tillägg till beslutspunkt 5, avseende att komplettera ”Strategisk plan 2024-2026, Budget 2024 Socialdemokraterna och Moderaterna” med utredningsuppdrag enligt Kristdemokraterna och Samverkansgruppen.

Ordförande konstaterar att kommunfullmäktige avslagit tilläggsförslaget.

Omröstning begärs

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att anta Nedžad Deumićs (KD) tilläggsförslag.

Nej-röst för att avslå tilläggsförslaget.

Omröstningsresultat i huvudomröstningen

Med 13 ja-röster för att anta Nedžad Deumićs (KD) tilläggsförslag och 26 nej-röster för att avslå tilläggsförslaget har kommunfullmäktige beslutat att avslå Nedžad Deumićs (KD) tilläggsförslag. 10 ledamöter avstod från att rösta.

Följande röstade ja: Birgit Lökvist (V), Linda-Maria Hermansson (C), Nic Larson (C), Håkan Hermansson (C), Nedžad Deumić (KD), Henrik Hansson (KD), Håkan Hilmér (KD), Annika Åberg-Darell (V), Truls Johannessen (V), Lisbeth Svensson (L), Göder Bergermo (L), Jimmy Lövgren (MP) och Charlotte Edström (MP).



Följande röstade nej: Katja Nikula (S), Maggie Robertsson (M), Olof Lundberg (S), Jan Rudén (S), Ida Melin (S), Johnny Alexandersson (S), Sanida Okanovic (S), Morgan Andersson (S), Göran Andtbacka (S), Lars-Ebbe Pettersson (S), Janette Olsson (S), Himan Mojtahedi (S), Ann Christensen (S), Claes Olsson (S), Kajs-Marie Ljung (S), Maria Renfors (M), Wouter Fortgens (M), Michael Ernfors (M), Kent Sylvan (M), Lillemor Arvidsson (M), Alexandra Ward-Slotte (M), Henrik Wenell (M), Mats Gjertz (M), Ann Damberg Ström (M), Eva Fredriksson (M) och Egil Midtbö (M).

Följande avstod från att rösta: Christina Svensson (SD), Tomas Palm (SD), Jimi Svensson (SD), Kia Häggqvist (SD), Hans Häggqvist (SD), Daniel Thomsen (SD), Thomas Granlund (SD), Agneta Pettersson Bell (ST), Helena Järpsten (ST) och Sara Hohlfält (ST).

Beslutsgång fortsättning

Ordförande frågar om kommunfullmäktige kan anta Agneta Pettersson Bell (ST) tilläggförslag på beslutspunkt 7 om att Hasselhöjdens äldreboende ska ha ett tillagningskök. Ordförande konstaterar att kommunfullmäktige avslagit tilläggförslaget.

Beslut skickas till

Karolina.ringmark@stenungsund.se



**Stenungsunds
kommun**

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: KATJA NIKULA

Date: 2023-06-14 11:27:48

BankID refno: 9a43dd02-4d98-4d55-8a85-c0712f8ebbea



Katja Nikula

Signed by: Mats Erik Gjertz

Date: 2023-06-14 10:23:02

BankID refno: c333759c-9ccd-4961-add5-b8c2bf8977d7



Mats Gjertz

Signed by: Linda-Maria Helena Hermansson

Date: 2023-06-14 10:18:52

BankID refno: 01979e6b-b2e8-4c15-9a35-ac48e9ee0e77



Linda-Maria Hermansson